

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, BALANDŽIO–APRIL 27, 2019 • Vol. CX NR. 49

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-26-2019

ŠIAME NUMERYJE:

V. ir A. Palčiauskų gyvenimo patirtis
suguls knygoje – 3 psl.

Lietuviškoji Rivjera: anksčiau
ir dabar – 7 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Iki 110-ojo DRAUGO gimtadienio liko 76 dienos

Pirmasis festivalis: iš kūdikio – tiesiai į gimnazistus

Trečiadienį, balandžio 24 dieną, sėkmingai pradėtas pirmasis Čikagoje surengtas Lietuviškų dokumentinių filmų festivalis. Jo atidarymo šventė įvyko jaukiame Chopin Theatre, kur susirinko trečiadienio vakarui neįprastai daug žiūrovų. Vakaro metu vyraavo ypatinga atmosfera, kaip ir priklauso, praturtinta visais filmų festivalio šventės elementais: filmų ir jų autorių pristatymu, pačių režisierių pasirodymu, sveikinimais, net fotografavimuisi skirta siena.

Pirmojo Lietuviškų dokumentinių filmų festivalio Čikagoje prisiminimui – nuotrauka prie fotografavimosi sienelės.

Jono Kuprio nuotr.

Apie filmus – patys režisieriai

Vienas iš svarbiausių elementų – į šį renginį atvyko beveik visų festivalyje dalyvaujančių filmų autoriai – Audrius Stonys („Moteris ir ledynas“), Eimuntas Belickas („Tumo kodeksas“), Andrius Lekavičius („Spec. Žvėrynas“), Ramunė Rakauskaitė („Kelionės namo“), Agnė Marcinkevičiūtė („Iš kur tas švytėjimas“), Mindaugas Survila („Sengirė“), trijų filmų prodiuserė Teresa Rožanovska. Festivalio metu į savo filmo pristatymą dar žada atvykti Martina Jablonskytė („Lituanie, mano laisvė“). Vienintelės autorės – Ramunės Kudzmanaitės („Aš priglaudžiau prie žemės širdį“) šio festivalio metu nebus. Ji šiuo metu Kinijoje kuria spektaklį.

– 4 psl.

Marijampolėje, P. Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje balandžio 25-ąją surengta konferencija „Diaspora: amžių kaita“, skirta šiemet minimiems Pasaulio lietuvių metams. Konferenciją biblioteka surengė kartu su Lietuvių išeivijos institutu, prezidento Valdo Adamkaus biblioteka-muziejumi ir Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centru.

2019

KONFERENCIJA
DIASPORA: AMŽIŲ KAITA
Skirta Pasaulio lietuvių metams paminėti

Pasaulio lietuvių: visus mus vienija atmintis

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Organizatoriai parengė įdomią programą ir pakvietė pranešimus skaityti Lietuvių išeivijos instituto direktorių profesorių Egidijų Aleksandravičių, šio instituto vyriausiąją mokslo darbuotoją profesorę Dalią Kuizinienę, o prezidento V. Adamkaus bibliotekos-muziejaus direktorius Arūnas Antanaitis pristatė į Marijampolę jau antrą kartą atvežtą parodą „Per

Atlantą. Lietuvos ir JAV draugystės amžius“. Be to, konferencijoje Vytauto Didžiojo universiteto menotyros katedros profesorė menotyrininkė Rasa Žukienė skaitė paskaitą apie Vokietijoje gyvenusią lietuvių kilmės dailininkę Aliutę Mečys ir jos darbus, o savo patirtis Argentinos Tandillo miesto lietuvių bendruomenėje pristatė savanorė istorikė Žiedūnė Lukošiuotė ir šios bendruomenės narė Augustina Daiana Espelet.

– 11 psl.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

GANYTOJO ŽODIS

Dievo gailestingumas – Jėzau, pasitikiu Tavimi!

Evangelija pagal Joną (Jn. 20: 19-31)

KUN. GINTARAS A. JONIKAS

Pasirodymas mokiniams

¹⁹ Tos pirmosios savaitės dienos vakare durims, kur buvo susirinkę mokiniai, dėl žydų baimės esant užrakintoms, atėjo Jėzus, atsistojo viduryje ir tarė: *Ramybė jums!* ²⁰ Tai pasakęs, jis parodė jiems rankas ir šoną. Mokiniai nudžiugo, išvydę Viešpatį. ²¹ O Jėzus vėl tarė: *Ramybė jums! Kaip mane siuntė Tėvas, taip ir aš jus siunčiu.* ²² [15] Tai pasakęs, jis kvėpė į juos ir tarė: *Imkite Šventąją Dvasią.* ²³ *Kam atleisite nuodėmes, tiems jos bus atleistos, o kam sulaikysite, – sulaikytos.* ²⁴ Vieno iš dvylikos – Tomo, vadinamo Dvyniu, – nebuvo su jais, kai Jėzus buvo atėjęs. ²⁵ Tai gi kiti mokiniai jam kalbėjo: „Mes matėme Viešpatį!“ O jis jiems pasakė: *Jeigu aš nepamatysiu jo rankose vinių dūrio ir neįleisiu piršto į vinių vietą, ir jeigu ranka nepaliesiu jo šono – netikėsiu.* ²⁶ Po aštuonių dienų jo mokiniai vėl buvo kambaryje, ir Tomas su jais. Jėzus atėjo, durims esant užrakintoms, atsistojo viduryje ir prabilo: *Ramybė jums!* ²⁷ Paskui kreipėsi į Tomą: *Įleisk čia pirštą ir apžiūrėk mano rankas. Pakelk ranką ir paliesk mano šoną; jau nebebūk netikintis – būk tikintis.* ²⁸ Tomas sušuko: „Mano Viešpats ir mano Dievas!“ ²⁹ Jėzus jam ir sako: *Tu įtikėjai, nes pamatei. Palaiminti, kurie tiki nematę!*

Pabaiga

³⁰ Savo mokinių akivaizdoje Jėzus padarė dar daugel kitų ženklų, kurie nesurašyti šitoje knygoje. ³¹ O šitie yra surašyti, kad tikėtumėte, jog Jėzus yra Mesijas, Dievo Sūnus, ir tikėdami turėtumėte gyvenimą per jo vardą.

Kasmet sekmadienį po Velykų, didžiausios katalikų tikėjimo šventės, mes susiduriame su išpūdingu Evangelijos pasakojimu: tai pasakojimas apie Viešpaties mokinį Tomą, kuris reikalauja įrodymų, nes jis yra labai stipriai abejojantis dėl Jėzaus prisikėlimo iš numirusių, ką jis girdėjo kalbant kitus mokinius.

Mes gyvename tokiaime laike, kai mus tiesiog supu supa tokie tomai – ne tik abejotojai, bet ir netikintys. Ateistai, agnostikai, sekuliaristai, – vadinkite juos kaip norite. Vadinamieji „nauji ateistai“, kaip Richard Dawkins, Sam Harris ir Christopher Hitchens, tapo XXI a. ikonomis. Vis daugiau ir daugiau ateistų meta iššūkį tikintiesiems ir viešai, garsiai reiškia savo balsus.

Vienas jų, apie kurį esu skaitęs ne taip seniai, tai Patrick Greene. Greene buvo gerbiamas ateistas iš Hendersono apskrities, Texas valstijoje. Jis dažnai skundėsi dėl to, ką buvo patyręs iš kaimynų, kurie buvo krikščionys. 2011 m. jis prisijungė prie kovos uždrausti Betliejaus prakartėlių išstatymą viešose vietose. Jis kėlė teisminius ieškinius Athens, TX, apylinkėje, kad prakartėlės būtų išmontuotos ir pašalintos iš viešų vietų. Netrukus jis sužinojo blogą žinią – labai pablogėjo jo regėjimas. Gydytojai nustatė, kad jis turi daugybę rimtų problemų, įskaitant kataraktą, glaukomą ir atsokusią akies tinklainę. Greene buvo taksi vairuotojas, iš šio darbo jis ir gyveno. Dėl atsiradusių rimtų regos problemų jis turėjo atsakyti savo darbo. Jo pradėtas teisinis mū-

Gailestingojo Jėzaus paveikslas

Nutapyk paveikslą pagal piešinį, kurį matai, su užrašu: Jėzau, pasitikiu Tavimi. Trokštu, kad šis paveikslas būtų garbinamas pirmiausiai jūsų koplyčioje ir visame pasaulyje (Šv. Faustinos dienoraštis 47). Ne dažų ar teptuko grožyje yra šio pasaulio didybė, bet mano malonėje (Šv. Faustinos dienoraštis 313). Pažadu, kad ta siela, kuri garbins šį paveikslą, nepražus. Taip pat pažadu jau čia, žemėje, pergalę prieš priešus, o ypač mirties valandą. Aš pats ją ginsiu kaip savo garbę (Šv. Faustinos dienoraštis 48). Jėzus man priminė, ką sakė pirmą kartą, tai yra, kad šie trys žodžiai turi būti matomi. Šie žodžiai yra tokie: Jėzau, pasitikiu tavimi (Šv. Faustinos dienoraštis 327).

šis ištuštino ir laiką, ir pinigus. Galiausiai jis nusprendė, kad negali toliau teistis, nes yra aklas. Viena iš jo kaimynių, Atėnų Sand Springs baptistų bažnyčios narė Jessica Crye, sužinojo apie Greene ligą. „Aš žinojau apie jo ieškinius“, – sakė ji vietiniam laikraščiui, paaiškindama: „Manau, kad jis niekada neįjautė Dievo meilės iš krikščionių. Tai yra puiki galimybė parodyti Dievo meilę“. Jessica klausė savo pastoriaus, ką jie galėtų padaryti dėl Patrick Green. Ir jie padarė tikrai kažką nuostabaus: Baptistų bažnyčia atidarė paramos fondą, rinko pinigus, kad vienam iš garsiausių ateistų būtų padaryta operacija ir galbūt atgautas regėjimas. Tačiau Greene atsisakė tų pinigų, sakydamas, kad operacija negarantuoja regėjimo atgavimo. Bažnyčios bandruomenė paklausė, ar yra dar kas nors, kuo jie jam galėtų pagelbėti. Patrick Greene atsakė, kad jis nebeužsidirba pragyvenimui ir galėtų pasinaudoti nedidele parama namų iš-

laidoms. Jis tikėjosi gauti porą čekių su dešimčia ar dvidešimčia dolerių. Po kelių dienų jis gavo pirmą čekį: \$ 400. Bažnyčios bendruomenės parama pasiėkdavo jį ir toliau. Jo paties nuostabai jis pradėjo keistis, jo netikėjimas buvo sukrėstas. Jis išjungė į vietos bažnyčią ir svarsto galimybę studijuoti ir tapti pastoriumi.

Buvęs ateistas Patrick Green, kaip apaštalas Tomas šios dienos Evangelijoje.

Šv. apaštalas Jonas, kuris pirmąją dieną po šabo, vakare, buvo viršutiniame kambaryje su kitais mokiniiais, liudija, kad Jėzus, durims esant užrakintoms, atėjo ir stovėjo tarp jų, ir tarė: *Ramybė jums!* Jis parodė jiems savo rankas ir šoną (Jn 20, 19-20); Jis parodė jiems savo žaizdas. Tokiu būdu jie suprato, kad tai nėra vizija: tai buvo iš tikrųjų jis, Viešpats, ir jie buvo kupini džiaugsmo.

Aštuntą dieną Jėzus vėl atėjo į viršutinį kambarį ir parodė savo žaizdas apaštalui Tomui, kad jis galėtų jas paliesti, taip kaip jis norėjo, kad įtikėtų ir tap-tų prisikėlimo liudytoju. Ach, tas Dievo gailestingumas...

Šis sekmadienis ir yra skiriamas Dievo Gailestingumui pažinti. Viešpats mums per Evangeliją parodo savo žaizdas. Tos žaizdos yra Dievo begalinės meilės ir gailestingumo žaizdos. Tiesa: Jėzaus žaizdos yra gailestingumo žaizdos. *Jo žaizdomis mes esame išgydyti* (Is 53: 5).

Jėzus kviečia mus pamatyti šias žaizdas, paliesti jas, kaip Tomas padarė, kad išgydytų mūsų tikėjimo trūkumą. Visų pirma jis kviečia mus patekti į šių žaizdų paslaptį, kuri yra jo gailestingos meilės paslaptis.

Per šias žaizdas mes galime pamatyti visą Kristaus ir Dievo paslaptį: jo Dievišką ir niekada nesibaigiančią meilę, jo žemiškąjį gyvenimą, užpildytą užuojautos silpniesiems ir ligoniams, jo išikūnijimą Mergelės Marijos iščiose. Mes galime pamatyti visą išganymo istoriją: pranašystes – ypač apie Viešpaties tarną, Psalmes, Įstatymą ir Sandorą, išlaisvinimą iš Egipto, pirmąją Paschą ir paskerstų eriukų kraują, ir vėl nuo patriarchų iki Abraomo, visą kelią atgal iki Abelio, kurio kraujas šaukėsi iš žemės. Visa tai galime pamatyti Jėzaus žaizdose, nukryžiuotose ir prisikėlusiose; su Marija, jos Magnificat, mes galime suvokti, kad *Jo gailestingumas tęsiasi iš kartos į kartą* (plg. Lk 1:50).

Susidūrę su tragiškais žmonijos istorijos įvykiais ar blogais reiškiniais mūsų bendruomenėse, artimųjų rate, kartais galime jaustis netenkantys tikėjimo ar Dievo apieisti, galime skubėti klausti: „Kodėl?“ Žmonijos blogis gali pasirodyti pasaulyje kaip bedugnė, didelė negalia: tuščia meilė, tuščias gyvenimas, juoduma, neviltis... Ir todėl mes klausiamo: kaip mes galime užpildyti šią bedugnę? Mums tai neįmanoma; tik Dievas gali užpildyti šią tuštumą, kurią blogis atneša į mūsų širdis ir žmonių istoriją. Jėzus, Dievas atpirko žmogų, sukūrė jį naujai, be nuodėmės. Jėzaus mirtis ant kryžiaus užpildė nuodėmės bedugnę savo gailestingumo malone.

Be Dieviško Gailestingumo, nebūtų gyvenimo, – sako popiežius Pranciškus.

Ačiū Dievui, yra šventų žmonių, kurie tampa Dievo instrumentais žemėje ir gražiausiais gyvo tikėjimo pavyzdžiais. Mes turime nuostabią seserį Faustina, kuri yra Dievo Gailestingumo apaštalė. Prisiminkime jos skleidžiamą žinią, kurią ji gavo iš paties Jėzaus Kristaus. Skaitykime sesers Faustinos dienoraštį ir atminkime šias malonės dovanas.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday

and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

[Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

[Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė – Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius – Jonas Kuprys

Korektorė – Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Redaktorė Virginija Petrauskienė

ŠEŠTADIENIO POKALBIAI

Prasminga gyvenimo patirtis gula į knygas

V. ir A. Palčiauskai Paryžiuje, kur šių metų kovo gale – balandžio pradžioje dalyvavo mokslinėje konferencijoje.

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Ką mes veikiamo, kai gyvenimas leidžia sumažinti tempą, nes esame sulaukę tokio amžiaus, kai nebereikia kasdien skubėti į darbą? Galima džiaugtis diena taip, kaip pats to nori: vaikščioti miške, sportuoti, apmąstyti tai, ką jau esi nuveikęs arba planuoti, ką dar norėtusi padaryti; susigalvoti veiklos, kuri yra labai įdomi ir įtraukianti.

Pokalbis su San Francisco gyvenančiais sutuoktiniais – Viktoru (Vytautu) ir Aurelija Palčiauskais dar kartą patvirtino: gyvenimas yra įdomus bet kuriame jo etape, bet tik tuomet, kai pats trokšti gyventi įdomiai.

Prof. Dr. V. Palčiauskas – Pasaulio X korespondencinių šachmatų čempionato nugalėtojas, geofizikos profesorius, kartu su kolega iš Prancūzijos, Sorbonne profesoriumi Yves Gueguen parašęs knygą „Introduction to the Physics of Rocks“, buvęs svarbios JAV valstybinės programos, skirtos spręsti branduolinių atliekų saugojimo problemas, Branduolinių atliekų techninio vertinimo tarybos narys. Šiuo metu jis kartu su žmona Aurelija, šeimos gydytoja, dabar atsiskleidusia kaip rašytoja, džiaugiasi brandaus gyvenimo teikiamais džiaugsmais.

Apie mokslininko veiklą ir branduolinių atliekų pasauliui keliamą grėsmę, dar apie šachmatų, apie buvusios šeimos gydytojos supras tas neparankias tiesas ir atrastą naują įdomų užsiėmimą rašyti knygas, apie būtinybę sportuoti ir neužsisėdėti namuose – pokalbis su **Vytu** ir **Aurelija Palčiauskais**.

Gerbiamas Vytauti, esate žinomas žmogus pasaulio fizikos mokslininkų bendruomenėje, parašęs mokslinę knygą, dirbęs kaip konsultantas JAV valstybinėje branduolinių atliekų saugojimo programoje. Kaip jums, dabar jau iš šalies, atrodo šios problemos, kurias sprendžiant esate išsakęs savo svarią nuomonę ir davęs patarimų?

Mudu su Aurelija ką tik sugrįžome iš Prancūzijos, kur mus pasikvietė prof. Yves Gueguen. Su juo 1992 metais

esame parašę knygą „Introduction to the Physics of Rocks“. Y. Gueguen surengė mokslinę konferenciją Sorbonne universitete. Abu su Aurelija labai laukėme šios kelionės ir tas laukimas patenkinamas: buvo labai įdomu susitikti ne tik su kolegomis mokslininkais „iš praeities“, bet ir susipažinti su jaunosios kartos atstovais – ateities mokslininkais.

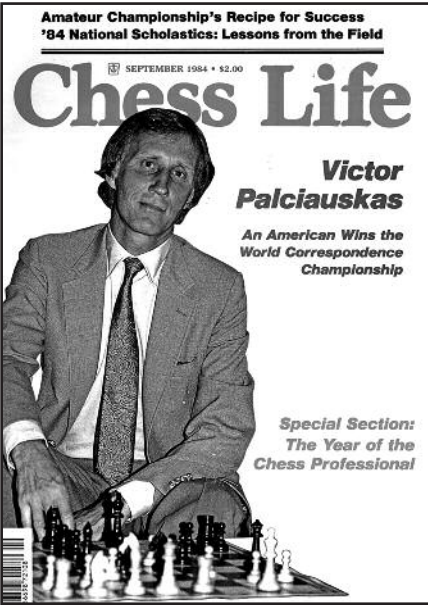
Savo profesinės veiklos metu esu

parašęs daug mokslinių straipsnių. Gal todėl buvau pakviestas į mokslininkų grupę, kuri dirbo valstybinėje atominio jėgainių uždarymo programoje. Programos tikslas – išspręsti, kaip saugiai padėti „amžinajam“ saugojimui branduolinio kuro atliekas. Ta kryptimi buvo padaryta nemažai: Nevados dykumoje, už 100 mylių į šiaurę nuo Las Vegas, po žeme yra įrengtos didžiulės saugyklos su požeminiais vagonėliams skirtais bėgiais, mokslininkai branduolinėms atliekoms laikyti sukūrė saugius konteinerius, kurių, tikimės, ilgai nepaveiks gamtos veiksniai. Į šį projektą buvo investuoti milijardai dolerių, tačiau jis buvo sustabdytas. Tai padaryta 2011 metais, Barack Obama prezidentavimo metu ir ši sprendimą lėmė politinės priežastys.

Reikia pasakyti, kad ši branduolinio kuro atliekų nuolatinio saugojimo problema JAV iki šiol nėra išspręsta. O kas bus paskui? Beje, ta problema kol kas aktuali visame pasaulyje.

Esate garsenybė, pasaulio šachmatų čempionas, sportininkas lietuviška pavarde, žaidęs už JAV. Apie jūsų korespondencinius turnyrus daug rašyta ir amerikiečių, ir Amerikos lietuvių spaudoje. Kai tapote pasaulio čempionu, gavote asmeninį tuometinio JAV prezidento Ronald Reagan sveikinimą. Kaip „atradote“ šachmatų pasaulį?

Kai buvau dar vaikutis, šachmatai žaisti mane išmokė dėdė. Tuo metu mūsų šeima jau buvo atvykusi į JAV ir apsistojusi Čikagos priemiestyje, kur aš užaugau. Vieną dieną su gimnazijos draugu pradėjome rimtai varžytis prie šachmatų lentos. Tai paskatino norą rimtai mokytis šio įdomaus žaidimo, nes labai norėjome vienas kitą nugalėti! Ėmėme skaityti knygas apie šachmatų, nors tuo metu jų dar nedaug tebuvo parašyta. Bet svarbiausias įvykis mano, kaip šachmatininko gyvenime buvo tas, kad susipažinau su Čikagos šachmatininkais – Povilu Tautvaiša, Kaziu Jankausku, Kaziu Jakštu, Pranu Šalkausku, Vladu Karpuška, Aleksandru Zujumi, Kaziu Ramašausku ir kitais. Pamažu įsitraukiau į šį sportą – dalyvaudavau čempionatuose, pasiekiau neblogų rezultatų. Pavyzdžiui, 1963 metais vasarą Čikagoje įvyko Amerikos šachmatų čempionatas (US Open Chess Championship), kuriame dalyvavo 340 žaidėjų.

Apie V. Palčiauską, pasaulio korespondencinių šachmatų čempioną, daug rašė JAV ir Europos spauda.

Jame man pasisekė laimėti 5-tą vietą. Bet tą patį rudenį pradėjau fizikos doktorantūros studijas ir šachmatai turėjo užleisti vietą mokslams. Tik tuomet, kai baigiau šias studijas ir įgijau daktaro laipsnį, pradėjau dirbti universitete kaip jaunas profesorius, noras žaisti šachmatais vėl atgijo.

Vieną 1970-ųjų rudens vakarą parėjęs iš universiteto, radau atneštą mėnesinį žurnalą „Chess Life“. Jį skaitydamas, pastebėjau ilgą straipsnį apie ICCF (International Correspondence Chess Federation) ir apie Hans Berliner bei jo pergalę 6-tame pasaulio ICCF turnyre. Man tie žodžiai „pasaulio čempionas“ taip gražiai skambėjo! Tuo momentu prisiminiau, kad tik prieš porą mėnesių buvau prie šachmatų lentos susitikęs su Hans Berliner metiniame turnyre (Western Open), vykusiame Milwaukee, Wisconsin. Pradėjau įsivaizduoti, kad čia yra ženklas, kurį aš turiu pripažinti! Tuo momentu aš nutariau pradėti eiti tą ilgą kelią ir pasiekti ICCF pasaulio čempionatą. Taip ir prasidėjo ši mano 12 metų trukusi maloni kelionė.

Apie šį savo sprendimą aš entuziastingai pranešiau Aurelijai. Paskiau, kad tame ilgame kelyje turėsiu laimėti tris turnyrus, kurių kiekviename bus po 15 dalyvių, ir sakiau, kad tik laimėtojai eina pirmyn. Aurelija kantriai išklausė ir tada paklausė: „O kiek laiko tai tęsis?“

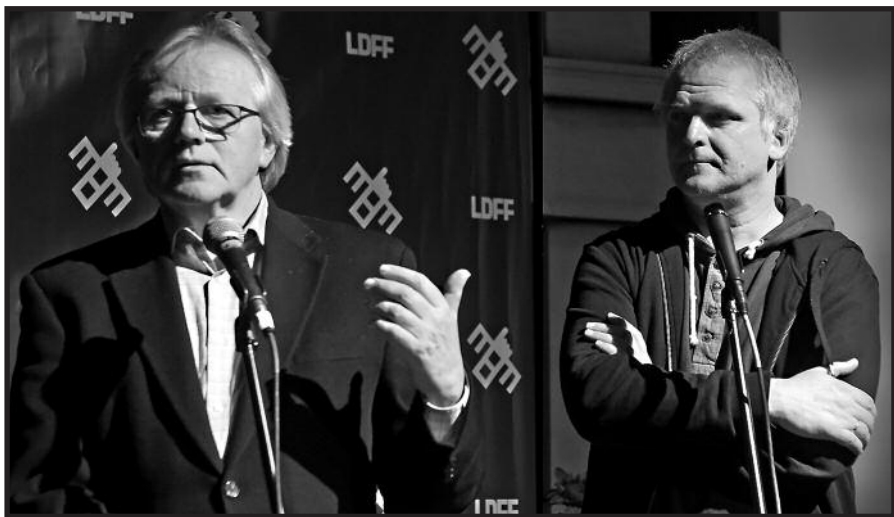
Nukelta į 10 psl.

Aurelija (trečioje eilėje penkta iš d.) ir Vytautas (antroje eilėje sėdi penktas iš k.) susipažino būdami studentais.

Žaidimas šachmatais susirašinėjant anksčiau atrodė taip – V. Palčiauskas kasdien su laukdavo daugybės laišku. Brian K. Johnson nuotr.

A. Reneckis (k.) pristato režisierių A. Stonį, filmo „Moteris ir ledynas“ autorių.
Jono Kuprio nuotraukos

Filmą „Iš kur tas švytėjimas“ autorė A. Marcinkevičiūtė (k.), festivalio organizatorė A. Janušienė ir R. Rakauskaitė, atvežusi į festivalį savo naujausią filmą „Kelionės namo“.

Pirmasis festivalis: iš kūdikio – tiesiai į gimnazistus

E. Belickas – „Tumo kodeksas“.

M. Survila – „Sengirė“

Prodiuserė T. Rožanovska.

A. Lekavičius – „Spec. Žvėrynas“

Atkelta iš 1 psl.

Festivalio rengėja Audra Janušienė, atidarymo vakarą scenoje kalbėdama apie šį projektą, prisipažino, kad pirmiausiai ji norėjo čia, Čikagoje, parodyti savo draugų iš Lietuvos sukurtus filmus. Tačiau idėja ėmė vystytis tokiu greičiu, kad „iš kūdikio staiga šoktelėjo į gimnazistus“.

Vakarą vedė ir festivalio dalyvius pristatė žmogus iš kino pasaulio – dokumentininkas Arvydas Reneckis. Kiekvienas jo pakalbintas režisierius keliais sakiniais papasakojo apie savo filmą, po to žiūrovams buvo rodoma trumpa jo ištrauka.

Lietuviška dokumentika – verta dėmesio

Sveikinimo žodį tarė LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius. Savo kalboje jis pasidžiaugė, jog į Čikagą atvyko tiek daug kūrėjų ir kad lietuviškas dokumentinis kinas pastaruoju metu skina tarptautinius laurus ir pelno pasaulio pripažinimą. Taip pat pabrėžė referendumo dėl pilietybės išsaugojimo svarbą. Jis sakė nematantis skirtumo tarp žmonių, gyvenančių Lietuvoje ir užsienyje, todėl paragino registruotis ir balsuoti artėjančiame referendume. Festivalio atidarymo proga filmuotą vaizdo sveikinimą atsiuntė LR kultūros ministras Mindaugas Kvietkauskas. A. Renekiui iškilmingai paskelbus pirmąjį Lietuviškų dokumentinių filmų festivalį Čikagoje atidarytu, pasigirdo audringi plojimai. Žiūrovams buvo parodytas A. Stonio filmas „Moteris ir ledynas“. Režisierius prisipažino, kad į Tian Šanį važiavo filmuoti tvirto, nepajudinamo Tuiksiu ledyno, kurį jau daugiau nei 30 metų stebi lietuvė mokslininkė – trapi moteris Aušra Revutaitė. Tačiau baigus filmuoti, jam pasirodė, kad viskas yra atvirkščiai: ledynas kasmet vis labiau tirpsta ir nyksta, o jį stebinti moteris – yra stip-

ri ir laiminga kalnų apsuptyje savo vienvėje.

Kas ta poetinė dokumentika, kaip buvo kuriamas filmas ir kokių netikėtumų teko patirti režisieriui? Atsakymus į šiuos klausimus išgirdo festivalio atidarymo dalyviai.

Dar ne per vėlu pamatyti ir pasiklausyti

Beje, pirmosios festivalio dienos patvirtino, kad šis renginys įdomus įvairaus amžiaus žiūrovams. Trečią dieną Ateitininkų namuose buvo parodytas E. Belicko atkuriamosios dokumentikos principu pagal Liudvikos Pociūnienės scenarijų sukurtas „Tumo kodeksas“. Kunigas, rašytojas, švietėjas, politikas, žmogus – tokį, dar nematytą Juozą Tumą-Vaižgantą parodo filmo kūrėjai, remdamiesi gausiais istoriniais archyvais, paties rašytojo laiškais, straipsniais ir gyvenimo fak-

tais. Filme dalyvauja ne tik talentingų Lietuvos aktorių, vienoje vakarienos scenoje nusifilmavo grupelė tikrų dvasininkų. Gausiai susirinkę žiūrovai filmo pabaigoje autoriui dėkojo plojimais ir net ovacijomis.

„Šianakt sapnavau, kad į mano filmo peržiūrą atėjo keturi žiūrovai. Kai pamačiau, kad sapnas neišsipildė, labai apsidžiaugiau. Ačiū, kad susirinkote“, – sakė režisierius. Jis nuotaikingai atsakinėjo į pateiktus klausimus, atskleidė įdomių filmo kūrimo detalių.

Festivalis dar net neįpusėjo. Dar tebeturite unikalią galimybę tapti jo dalimi – pasižiūrėti atvežtus filmus, užduoti klausimų jų autoriams. Šeštą dieną Balzeko lietuvių kultūros muziejuje bus rodomas R. Rakauskaitės filmas „Kelionės namo“.

Daugiau apie šį filmą – 5 psl.

„Draugo“ inf.

ILGIAUSIŲ METŲ!

Vėjūnė Baker (stovi) su dukrytėmis Ariją (d.) ir Marina (k.); Aura Bryan (klūpi) su naujagimiū Aru, o jos dukrytė Kaya sėdi ant promočiutės E. Baltrušaitienės kelių. Fone – Vlodo Baltrušaičio nuotrauka.

Šeimos albumo nuotr.

Balandžio 20 dieną 100-metį šventusios buvusios čikagietės Eleonos Baltrušaitienės pasveikinti į Vilnių nuskrido jos anūkės Vėjūnė ir Aura.

Filmo kadrai primena dar ne tokią tolimą, bet jau beveik užmirštą sovietinės Lietuvos realybę.

Asmeninio archyvo nuotraukos

„Kelionės namo” laukia susitikimo su savo herojais

RASA KAZLAITĖ

Daugelio kino filmų režisierė, prodiuserė, straipsnių, esė apie kultūrą ir meną autorė Ramunė Rakauskaitė Čikagos lietuviškų dokumentinių filmų festivalyje pristatys naujausią savo darbą „Kelionės namo”. Šis nuotaikingas meninės dokumentikos kūrinys – tai dar niekuomet nepasakota istorija apie pirmąsias Amerikos lietuvių patirtis grįžus aplankyti okupuotos tėvynės. Oficialioje filmo „Kelionės namo” anotacijoje apie filmą rašoma: „Ką jautė ir matė atvykstantys – šiandien jau sunkiai suvokiama bei keista. Karo metais priverstų palikti šalį filmo herojų atmintyje įstrigo romantiški ir net kiek naivūs tėvynės vaizdiniai. Atvykus jų laukė gerokai pasikeitusi realybė, kontrastuojanti su nostalgishku, legendomis apipintu Lietuvos įvaizdžiu. Ši grįžimo namo istorija atskleidžia praėjusios epochos dvasią, dviejų civilizacijų sandūrą ir netikėtas spalvingų herojų patirtis”.

Ramune, viename interviu pristatydam naujausią savo kino darbą esate sakiusi, kad filmavimo proceso pradžia prasidėjo nuo autentiškos medžiagos paieškos. Kas tie žmonės, Amerikos lietuviai, kuriems kelionės metu į sovietinę Lietuvą pavyko ją įamžinti ir net KGB pergudrauti bei nugabenti filmuotą medžiagą per Atlantą?

Kai sugalvojau šią temą, labai norėjosi išgirsti ne tik vykusią į sovietinę Lietuvą pasakojimus, bet ir matyti vizualinę medžiagą. Juk Amerikoje 6–7 dešimtmečiuose buvo labai populiarios kino kameros, buvo tikėtina, kad ir Amerikos lietuvai tokios filmuotos medžiagos turės. Pirmiausiai ieškojau medžiagos Lituanistikos tyrimo ir studijų centro archyve, vėliau sutikau Teresę Bogutienę, Birutę ir Vytautą Zalatorius, kurie filmavo kelionių į Lietuvą metu. Filmuoti buvo gana drąsu, dažnas pasakojo, kad grįžus pastebėdavo, jog net foto juostelės buvo apšviestos.

„Kelionės namo” – iš tiesų jautrus ir labai socialiai paveikiantis filmas. Tai ir dviejų skirtingų pasaulių realybėje atsidūrusios vienos tautos drama, tai ir atskirų šeimų išgyvenimai, liudininkų patirtys. Man įdomu, kaip į Jūsų filmą reaguoja šiandien be sienų gyvenantys jaunesnės kartos žmonės, kuriems kyla klausimų po filmo peržiūros?

Kai tik baigėme filmą, sunku buvo prognozuoti, kaip jį vertins jaunimas. Buvo aišku, kad vidurinioji ir vyresnė karta, kuri išgyveno karą ar sovietmentį, kuri turėjo ir turi giminių iš-eivijoje, tikrai atpažins tų laikų žen-

klus, tačiau jau iškart po premjeros paaiškėjo, kad ir jaunimas gerai priima filmą. Be to, nuolat girdėjome žiūrovų raginimus, kad šį filmą būtinai reikia rodyti jaunimui. Štai praėjusį savaitgalį filmą rodėme Marijampolėje, salėje buvo arti dviejų šimtų moksleivių, visi labai susikaupe žiūrėjo, o po filmo priėjo vaikinai ir pasakė, kad jam labai patiko filmas ir pasiūlė, kad pabaigoje filmo turėtų skambėti Tautiška giesmė.

Ar filmo herojai, nusikėlę į draudimų, persekiojimų laikmetį sovietų okupuotoje Lietuvoje, Jums pasakė kažką nauja, ko galbūt iki filmo kūrimo nežinojote? Gal kokios istorijos Jums pačiai buvo netikėtos?

Sovietmečio fonas man buvo gana gerai žinomas, tačiau viena filmo tema buvo tikrai netikėta, tai – Amerikos lietuvių reakcija į Tėvynėn vykstančius tautiečius. Tai tikrai ne visiems žinoma, tegu tai ir lieka intriga būsimiems filmo žiūrovams.

Nors vienoje filmo anotacijoje rašoma, kad tai nuotaikingas filmas, vis dėlto, ar Amerikos lietuvių akistata su okupuota Lietuva tikrai būdavo nuotaikinga? Iš tiesų, kokie įspūdžiai yra likę jų prisiminimuose?

Visada stengiuosi, kad mano filmai būtų šviesūs, nesvarbu, kokia tema kalbu. Šįsyk pavyko leisti žiūrovams ir nusišypsoti, ir pasijuokti. O tos akistatos su okupuota Tėvyne buvo įvairios, ne tik niūrios ir šiurpios, juk kiek ten buvo absurdo, kuris dabar; žiūrint iš laiko nuotolio, tikrai yra juokingas. Tačiau atvykusieji, be abejo, patyrė dvejopą jausmų. Jie matė pasikeitusią Lietuvą, keistą santvarką, nepriteklių, tačiau tuo pat metu vyko šilti susitikimai su giminėmis, draugais. Jie, kad ir slapta, bet vyko į kaimus, grožėjosi gamta.

Kas buvo sunkiausia kuriant šį filmą?

Išties – nieko sunkaus. Labai įdomi tema, mieli žmonės. Gal iššūkis buvo pasirinkti herojus ir temas, jų buvo gana daug, kaip ir labai daug archyvinės medžiagos.

Režisierė Ramunė Rakauskaitė sako, kad jos filme veriasi visiškai nauja tema – Amerikos lietuvių reakcija į Tėvynėn vykusius tautiečius.

Galbūt buvo tokių žmonių, kurie nepanoro dalintis savo atsiminimais? Ar visi atsiliepė į Jūsų prašymą filmuotis?

Buvo priešingai, sutikau labai daug įdomių žmonių, bet po pasirinkimo etapo teko rinktis tik pačias įdo-

miausias istorijas. Tiesa, buvo ir taip, kad sugrįžus filmuoti antrą kartą herojaus jau neradome tarp gyvųjų. Dalis jau nufilmuotų pasakojimų į filmą neįėjo, nes labai nemėgstu ištęstų filmų.

Filmas bus rodomas du kartus – balandžio 27 d., šeštadienį, 7 val. vakaro Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) ir festivalio uždarymo renginyje gegužės 4 d., sekmadienį, 7 val. v. Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL 60439). Abiejose peržiūrose dalyvaus režisierė Ramunė Rakauskaitė.

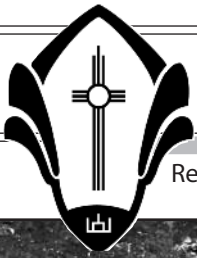
Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

2018 m. Sendraugių stovyklos-1 dalyviai Dainavoje. Skubėkite registruotis į šią nuostabią stovyklą. Dar yra laisvų vietų.

Dainos Čyvienės nuotr.

ALRKF jaunimo stovykloje
DAINAVOJE
Manchester, Michigan

Moksleivių ateitininkų sajungos stovykla (MAS)

birželio 30 – liepos 7 d.
www.mesmas.org

Stovykla yra skirta lietuviškai kalbantiems moksleiviams, kurie yra baigę 8-ąjį skyrių ir dar nepradėję universiteto studijų. **Registracija prasidės gegužės 1 d.** Stovyklą rengia Moksleivių ateitininkų sąjungos Centro valdyba.

Studentai – atsiliepkite!

MAS stovyklos rengėjai kviečia studentus ir jaunus sendraugius, norinčius dirbti stovyklos vadovais arba stovykloje darbininkais, užpildyti prašymo anketą tinklalapyje mesmas.org. Kviečiame prisidėti savo talentais ir entuziazmu!

Moksleiviai, norintys duoti Ateitininkų žodį stovykloje

Moksleiviai, kurių gyvenamuose miestuose neveikia ateitininkų kuopa, gali duoti moksleivio ateitininko žodį vasaros stovyklos metu.

Norintiems duoti žodį reikia: 1) kuo greičiau informuoti MAS CV narį Mantą Kisielį el. paštu: mantaspk@gmail.com, 2) iš-

laikyti žodžio egzaminą ir atlikti užduotis.

Ateitininkų sendraugių stovykla-1 – liepos 21–28 d.

Priimami nauji stovyklautojai! Kviečiamos šeimos su vaikais ir pavieniai asmenys. Daugiau informacijos suteiks ruošos komiteto narė Daina Matusaitienė. Rašykite: dmatusaitis@gmail.com. Registruokitės internetu: <http://bit.ly/s1registracija2019>

Ateitininkų studijų savaitgalis

Ateitininkų studijų savaitgalis planuojamas JAV Darbo dienos savaitgalį, rugpjūčio 30 – rugsėjo 2 d. Rengėjai – Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba.

Tėvų Pranciškonų vasarvietėje
KENNEBUNKPORT
Maine

Sendraugių poilsio savaitė rugpjūčio 3–9 d.

Kviečiamos šeimos ir pavieniai ateitininkai bei jiems prijauciantys užsisakyti kambarius vasarvietėje. Skambinkite į raštinę **207-967-4865**. Paminėkite, kad dalyvausite „ATEITIS WEEK“. Žinių apie Kennebunkporto vietovę, Pranciškonų sodybą ir svečių namus rasite www.franciscanguesthouse.com. Dėl informacijos kreiptis į Eligijų Sužiedėlį: suziedelis@aol.com arba Moniką Sabalienę: vygantaite.sabaliene@gmail.com

Rekolekcijos Ateitininkų namuose

Jau daug metų Ateitininkų namų valdyba rengia gavėnios rekolekcijas. Tai dalis šių namų misijos ir steigėjų intencijos – kad namai būtų ne tik vieta rinktis jauniems ateitininkams, bet ir vieta vyresniems atsitraukti nuo įprastinės veiklos, susitelkti, ir, susibūrus su bendraminčiais, laiką paskirti dvasinėms diskusijoms. Šią misiją Ateitininkų namų valdyba vykdo jau 40 metų.

Balandžio 13 d., šeštadienį, Ateitininkų namai surengė rekolekcijas kartu su Pal. Jurgio Matulaičio misija.

Rekolekcijoms vadovavo sesuo Ligita Rylškytė – Eucharistinio Jėzaus kongregacijos vienuolė, medicinos gydytoja-kardiologė, šiuo metu baigianti ruošti teologijos doktoratą Boston College. Paskelbusi, kad rekolekcijų tema bus

„Ateikite visi, kurie trokštate“, ji priminė, kad Dievo tauta yra piligriminė, ieškanti tauta. Po įžangos žodžių apie 50 rekolekcijų dalyvių leidosi į tikėjimo pažinimo kelionę.

Nors rekolekcijose dažnai būna stiprūs dvasiniai išgyvenimai, jų tikslas nėra emocijų sužadimas, bet siekimas gilesnio tikėjimo supratimo, kuris vestų į Kristaus asmens pažinimą ir pasireikštų veiklia meile. Tapti sąmoningu Kristaus mokiniu reikia atvirumo, nuolankumo. Reikia noro ir maldos. Rekolekcijų dalyviai nuoširdžiai bendravo, giedojo, meldėsi.

Rekolekcijos buvo užbaigtos šv. Mišiomis, kurias atnašavo kun. Artūras Sederavičius SJ.

– Čikagos ateitininkų inf.

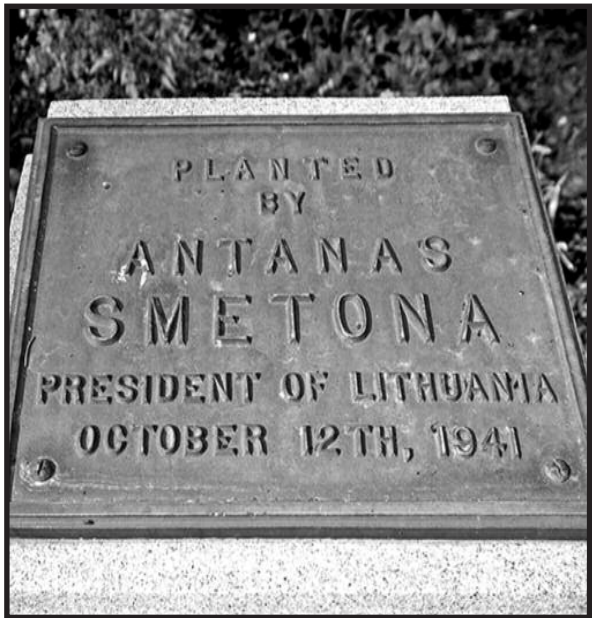

Ses. Ligita Rylškytė SJE.

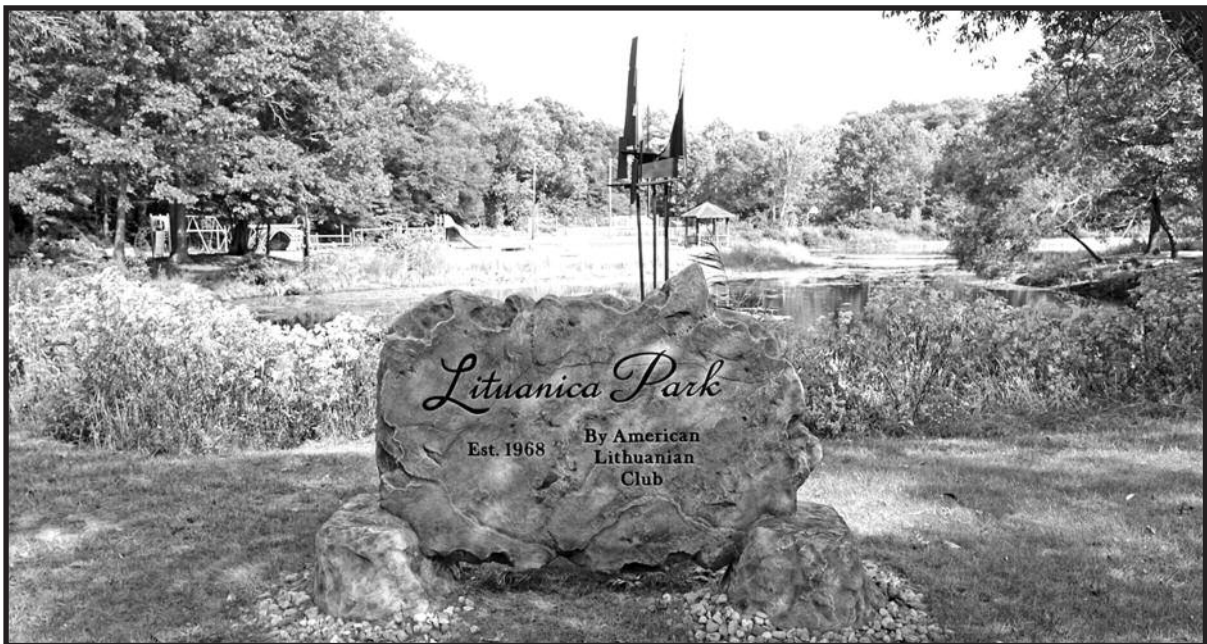

Rekolekcijų dalyviai aktyviai dalyvavo diskusijose, Ateitininkų namuose, Lemont, IL.

Dainos Čyvienės nuotraukos

Prezidento Antano Smetonos pasodinta pušaitė Michigan City lietuvių sekcijoje Draugystės sode.

„Lituanica“ parkas Indianoje

TIKSLAS – AMERIKA 2018

Tęsinys. Pradžia – sausio 12 d.

Dienoraštis – 14

Indiana ir lietuviškoji Rivjera

„Tikslas – Amerika“ ekspedicija apsilankė garsiausiose Amerikos „lietuviškuose“ kurortuose – pietinėje Michigano ežero pakrantėje. Apie tai pasakoja misijos dalyviai **Aistė ir Augustinas Žemaičiai**.

Augustinas: Kiek lietuvių gyvena Čikagoje? Nustebau, kai pirmąkart sužinojau, kad, oficialiais duomenimis – vos 15 000. Todėl, kad daugelis lietuvių gyvena priemiesčiuose – jie ištisę dešimtis kilometrų, o patys išpūdingiausi jų netgi yra kitose valstijose. „Tikslas – Amerika 2018“ atvyko į daugelio pokario Čikagos lietuvių svajonių žemę – bent jau savaitgaliais ir per atostogas – pravardžiuotą „lietuviškąją Rivjerą“. Tenyščiai Michigano ežero krantai dipukams priminė Palangą, Lietuvos pagrindinį kurortą. Ir ten, ir ten – kopos, geltonas smėliukas, nesimato kito kranto, nes Michigano ežeras didelis – lyg jūra banguoja.

Pasilgę Tėvynės pokario lietuviai čia sukūrė tikrą mažąją Lietuvą: su lietuvių sodais, paminklais, kurortais. Visas šias vietas pažymėjome „Tikslas – Amerika“ žemėlapyje [<http://www.tikslasamerika.lt>] bei aprašėme „Gabalėliai Lietuvos“ lietuviško paveldo JAV enciklopedijoje [<http://www.gabaleliailietuvos.lt>]

Lietuvių bažnyčioje – aistringos juodaodžių pamaldos

Aistė: Amerika – kontrastų žemė, tad tarp Čikagos ir nuostabiųjų Michigano ežero kurortų dar teko pervaziuoti vienus liūdniausių šalies miestų. Žinoma, vietos lietuviai, vykdami ilsėtis, prašvilpia juos magistrale, ir tikriausiai dažniausias patarimas, kurį nuolat girdėjome iš čikagiečių: „Tik nesugalkit kišti nosies į Gary“, „Pietų Čikaga dar saugi, palyginus su Gary“ ir t. t.

Augustinas: Bet Gary buvo lietuvių mokykla, bažnyčia, jų pastatai tebestovi. Privalėjome užsukti. Išgriuvusių pastatų eilės mums atrodė tokios įprastos: šitiek „getais“ virtusių JAV miestų jau pravažiavome, kad priešingai – jau pradėjome stebėtis tomis Amerikos vietomis, kur viskas gražu ir klesti! Juk mūsų ekspedicijos tikslas – lietuviškas paveldas, ir, deja, kone ant pirštų galima suskaičiuoti prieš 50 ar 100 m. sukurtas lietuviškas vietas, kurios ligi šiol yra, geruose rajonuose”.

Sustojome prie Gary lietuvių bažnyčios, čikagiečių patarimu slėpdami fotoaparatus, pernelyg nesiskirstydami ieškojome lietuviškų ženklų, kurių nebuvo. „Ei!“ – staiga išgirdau šaukiant vietos juodaode: „Užikite į vidų!“ Papasakojau jiems, kad pastatus statė lietuviai, jie trumpai papasakojo, ką ten

veikia dabar. Ir mokyklą turi, kaip lietuviai turėjo.

Tiesa, Gary nusikalstamumo statistika kalba už save. Bet mūsų patirtis buvo geresnė, nei sako „liaudies išmintis“: vietiniai mus gražiai priėmė, įleido į vidų, žadėjo, kad su mumis pakalbės pranašė (toks tos garsiai Bibliją aiškinusios moters titulas). Palmaldose, kuriose buvome vieninteliai baltaodžiai, mano akys nuolat lakstė bažnyčios sienomis ir lubomis: ar liko ten kas lietuviška? Žvilgsnis užkliuvo už vitražų priekyje. Priėjau: tikrai likę lietuviški užrašai. Nufotografavau. Gary lietuvių bažnyčios, matyt, lietuviai niekad nekeliaus pažiūrėti, bet noriu, kad „Tikslas – Amerika“ lietuviško paveldo žemėlapis būtų išsamus. Gary bažnyčią priskirsiu trečiai kategorijai: „lietuvybės tik pėdsakai“. Tiems, kas gyvena šalia, gal bus įdomu, o likusieji žemėlapiu varotojai nesunkiai gali tokių kategorijų objektus išjungti, palikti ekrane tik išpūdingiausius.

Beverly Shores – lietuviškiausias JAV kurortas

Aistė: Likti Gary ilgai negalėjome, nes skubėjome į Beverly Shores, lietuvių Mišias. Jos – ir puiki proga susipažinti su vietos lietuviais, išgirsti apie papildomas lietuviškas vietas, nes kartu pasimelsti susirenka visa apylinkė. Mišias aukojęs kun. Gediminas Keršys papokštavo iš sakyklos, kad štai mes jau trečioje jo Mišiose per keturias dienas – dabar žmonės kalbės, kad jis specialiai važiuoja į tas bažnyčias aukoti Mišių, kurias mes fotografuosime, kad tik įsimžintų.

Augustinas: Iš tikro tikrovė prožiškesnė: Čikagoje su priemiesčiais nuolat dirba 3 lietuvių kunigai, o lietuviškas Mišias tenka aukoti 7 bažnyčiose, todėl kas savaitę kunigai sukaria šimtus kilometrų.

Beverly Shores unikalus tuo, kad čia niekad nebuvo lietuvių bažnyčios, bet lietuviškos Mišios aukojamos. Tiesa, tą bendrą Šv. Onos Beverly Shores bažnyčią lietuviai aplietuvino: atsirado gintarinis kryžius, rūpintojėlis, architekto Erdvilo Masiulio su projektuotas langas už altoriaus, kurio dėka Mišių metu galėjome stebėti Dievo kūrinių – medžius, laipanią voverytę...

Bet tikroji Beverly Shores pažiba – Lituanica parkas su paminklu Dariui ir Girėnui. Ir Tautų parkas gretimame Michigan City, kuriame – ir Lietuvos prezidentams skirti paminklėliai. Kai lankėmės, ten vyko lenkų šventė, kitą savaitę laukė lietuvių dienos. Mes, žinoma, neturėjome laiko šitaip ilgai pasilikti. Jau tą vakarą turėjome išskristi į New Yorką baigti Rytų JAV pradėtų darbų. Taigi Indianoje dirbome efektyviai, kaip tik įpratę. Aistė važiavo mūsų automobiliu, o aš sėdau į Bačiauskų šeimos automobilį, kad, bevažiuodami nuo lietuviškos vietos prie vietos, pakalbėtume, paimčiau interviu, kurie vėliau rodomi per LRT laidą „Pasaulio lietuvių žinios“, publikuojami „gabaleliailietuvos“, „Facebook“ paskyroje.

Ir pašnekovė Danutė Bačiauskas patvirtino, kad esame bene vieninteliai svečiai iš Lietuvos, kurie atsisakė būti pavaišinti vakariene: tiesiog neturėjome tam laiko. Tik jau geroai vėliau, po visko, su-

temus, ištaikėme laiko paimti greito maisto iš restorano į automobilį.

Paskutinė lietuviška poilsinė ant aukšto Michigano ežero kranto

Augustinas: Kita lietuviška vieta regione – „Gintaro“ kurortas Union Pier. Kadaisė tokių lietuviškų poilsinių ten buvo septynios, liko viena, ir tos pačios dauguma klientų, kaip pasakojo kone visą gyvenimą ten praleidęs šeimininkas Gintaras Karaitis, nebėra lietuviai. Danutė Bačiauskas prisiminė, kaip vos imigravusi į JAV prieš porą dešimtmečių, čia dar eidavo į lietuviškas šventes, bet to neliko. Naujoms Amerikos lietuvių kartoms „Palangos kopos Amerikoje“, lietuviškas jaukumas nebėra kažkoks stebuklas, naujos kartos – kaip ir daugelis amerikiečių – skrenda atostogauti į Floridą, Hawaii... O pasenę „Gintaro“ klientai „Lietuviškoje Rivjeroje“ vasarnamius nusipirko patys, kai kurie ten ir gyvena ar bent leidžia savaitgalius. Bent trys visai kituose miestuose „Tikslas – Amerika 2018“ sutikti žmonės paliudijo ten turintys vasarnamius.

Aistė: Trumpai pafotografavę nuostabų vaizdą nuo aukštumos į ežerą turėjome vėl skubėti: Prezidento Valdo Adamkaus bibliotekos-muziejaus atstovams pažadėjome rasti Tabor Farm. Panašią poilsinę, kuri priklausė Adamkams, kur rinkosi Amerikos lietuvių elites.

Augustinas: Nebuvo paprasta: šiandieniniai vietos lietuviai išvis nustebo, kad buvo Tabor Farm, jie galvojo, kad Adamkui priklausė Tabor vėlyvė, netgi eidavo ten, esą „pas Adamkų“... Štai taip, kai nėra tikros informacijos, gimsta legendos. Šią legendą paneigėme ir klausinėjome toliau. Tabor Farm koordinatas po ilgų teiravimųsi nurodė skautai Lintakai. „Bet ten nieko nebėra“, – sakė. Ir tikrai – net suprasti, kur buvo ta poilsinė, nesuprasi. Viskas nugriauta.

Galiausiai, jau temstant, aplankėme universiteto krepšinio trenerio Edvardo Kriaučiūno paminklą South Bend – apie jį sužinojome tik per pokalbius po Beverly Shores Mišių – papasakojo okulistas Linas Sidrys. Ir laikinai keletui dienų pasidėję Čikagoje daiktus (pigių skrydžių bendrovė niekaip nebūtų įleidusi su tiek informacinių knygų, kiek gavome iš JAV lietuvių) nuvykome į oro uostą skrydžiui į New Yorką.

Aistė: Gražinome automobilį. Kai jį paėmėme, skaitiklis rodė 5 923 mylias, kai gražinome – 9 501. Iš viso Vidurio Vakaruose nuvažiavome 5 757 km per 19 dienų, arba vidutiniškai 303 kilometrus per dieną. Kiekvieną dieną aplankydavome po keliolika objektų ir susitikdavome su keliolika žmonių. O ypač tempas išaugo paskutinėmis dienomis, Čikagoje ir apylinkėse, kur lietuviškų vietų – itin gausu. Ir Rytų JAV jis buvo tik dar didesnis. „Tikslas – Amerika 2018“ įžengė į paskutinį ekspedicijos etapą.

Nukelta į 14 psl.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Daugiausia korupcijos – savivaldybėse

Vilnius (Mano vyriausybė) – Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) 2018 metų pagrindiniai veiklos rezultatai rodo, kad daugiausia dėmesio buvo sutelkta atskleidžiant ir išaiškinant sunykius, sisteminius, didžiausią žalą valstybei darančius korupcinio pobūdžio nusikaltimus, tiriant korupcijos situaciją Lietuvos savivaldybėse. Taip pat analizuotos tendencijos ir priežastys, dėl kurių savivalda išlieka viena labiausiai korupcijos paveiktų sričių Lietuvoje.

Pažymėtina, kad 37 proc. visų 2018 metais STT pradėtų tirti ikiteisminių tyrimų yra susiję su galimai padarytomis nusikalstamomis veikomis vietos savivaldoje. STT 2018 metais 14 savivaldybių pradėjo 23 ikiteisminius tyrimus, kuriuose nustatytos 128 nusikalstamos veikos, įtarimai pareikšti 99 asmenims, iš kurių 13 užima aukštas pareigas savivaldybėse. STT nustatė, kad net pusė ikiteisminių tyrimų savivaldoje pradėta įtariant, kad korupciniai nusikaltimai buvo padaryti siekiant paveikti viešųjų pirkimų rezultatus. 2018 metais tirtos 67 savivaldos srityje galimai padarytos nusikalstamos veikos buvo susijusios su

viešųjų pirkimų organizavimu, vykdymu, kontrole ir priežiūra, 48 veikos – su viešųjų ir administracinių paslaugų teikimu, kontrole ir priežiūra.

STT išanalizavo, kad pagrindinės korupcijos paplitimo priežastys savivaldos srityje yra nepotizmas, politizacija ir interesų konfliktai. STT duomenimis, vidutinis nepotizmo rizikos intensyvumas Lietuvos savivaldybių administracijose siekia 18 proc., ir kas 5 savivaldybės administracijos darbuotojas yra susijęs giminystės ryšiais, o 25 Lietuvos savivaldybių administracijose šis rodiklis viršija vidurkį. 2019 metais atlikus pakartotinę analizę, matyti, kad šis rodiklis išaugo 34 (57 proc.) Lietuvos savivaldybių administracijose.

Kalbant apie interesų konfliktų rizikas, pažymėtina, kad 12 proc. savivaldybių viešųjų pirkimų laimėtojų, teikusių paramą savivaldybėms, atiteko trečdalis viešųjų pirkimų vertės – 483,3 mln. eurų. Nustatyta, kad 10 iš 15 savivaldybių, kuriose paramą teikusiems viešųjų pirkimų laimėtojams atiteko daugiau kaip pusė visų pirkimų vertės, būdingas aukštesnis nei vidutinis nepotizmo rizikos intensyvumas.

Vėl vyksta visuotinė švaros akcija „Darom“

Vilnius (Aplinkos ministerijos inf.) – Aplinkos ministerija, kaip ir kasmet, remia pilietinę aplinkosauginę iniciatyvą šeštadienį, balandžio 27 d. visoje šalyje surengti švaros akciją „Darom 2019“ ir kviečia žmones kuo aktyviau dalyvauti nuo šiukšlių vadojant mūsų gamtos kampelius.

Vietas, kurias tvarkė „Darom 2019“ dalyviai, parenka savivaldybės

kartu su seniūnijomis. Gyventojai ir bendraminčių grupės, ketinusieji dalyvauti akcijoje, turėjo iš parinktųjų vietų sąrašo išsirinkti norimą ir užsiregistruoti.

Paskelbtosiose vietose laukė akcijos koordinatoriai, kurie dalino maišus šiukšlėms surinkti. Maišai su surinktomis atliekomis išvežami tik iš oficialiųjų vietų.

Laikraštis „Lietuvos žinios“ nebebus leidžiamas

Vilnius (BNS) – Koncerno „Achemos grupė“ leidžiamas laikraštis „Lietuvos žinios“ nuo gegužės nebeišeis. Paskutinis jo numeris bus išleistas balandžio 30-ąją. Tačiau leidybos teisės ir intelektualinę nuosavybę planuojama parduoti.

„Lietuvos žinios“, be dienraščio, leidžia regioninį Jonavos laikraštį „Naujienos“, valdo interneto tinklalapius lzinios.lt bei jonavos-naujienos.lt. „Bendrovė „Lietuvos žinios“ ilgą laiką dirbo nuostolingai ir buvo nuspręsta jos nebedotuoti“, – pranešime spaudai sakė „Achemos grupės“ generalinis direktorius Mindaugas Deksnys.

Likviduojant įmonę bus įvykdyti visi išpareigojimai „Lietuvos žinių“ ir „Naujienų“ prenumeratoriams, partneriams bei kreditoriams. Bendrovės darbuotojams bus išmokėtos išeitinės kompensacijos.

„Lietuvos žinių“ tiražas siekia 5 200, „Naujienų“ – 2 800, o tinklalapis lzinios.lt užima 16 poziciją tarp lietuviš-

Sulaukusios 110 metų amžiaus nustoja eiti „Lietuvos žinios“. Delfi.lt nuotr.

kų interneto tinklalapių. Bendrovės „Lietuvos žinios“ pajamos pernai siekė 841,7 tūkst. eurų – 2 proc. daugiau nei užpernai. Didžioji dalis pajamų gauta iš reklamos (56,7 proc.) ir prenumeratos (26,5 proc.). Iš laikraščių pardavimų bendrovė gavo 7 proc. pajamų, beveik tiek pat – iš konferencijų ir seminarų.

„Lietuvos žinios“ – vienas seniausių laikraščių, įsteigtas 1909 m.

Palangos paplūdimiui – Mėlynoji vėliava

Palanga (Savivaldybės inf.) – Palangos Birutės parko paplūdimyje vos prasidėjus vasarai ir vėl suplevėsuos Mėlynoji vėliava. Tai – visame pasaulyje pripažįstamas įvertinimas, liudijantis, kad paplūdimys atitinka aukščiausius aplinkosauginės kokybės reikalavimus.

Sprendimą Palangos miesto savivaldybės Birutės parko paplūdimį 2019 m. vasaros sezonui apdovanoti Mėlynąja vėliava priėmė Mėlynosios vėliavos programos Tarptautinė tary-

ba. Šis kokybės įvertinimas Palangos Birutės parko paplūdimiui suteikiamas jau penkioliktus metus iš eilės.

Birutės paplūdimio ilgis – 500 metrų, jį kasdien kruopščiai prižiūri „Palangos botanikos parko“ darbuotojai.

Mėlynosios vėliavos programa pradėta įgyvendinti 1985 metais Prancūzijoje, o Lietuvoje – 2000 m.

Mėlynoji vėliava yra turistų ir kelionių organizatorių itin vertinamas aplinkosauginis ženklas.

Susitiko Kim Jong Un ir Putinas

Vladivostokas, Rusija (BNS, LRT) – Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas ir Šiaurės Korėjos lyderis Kim Jong Un balandžio 25 dieną pirmą kartą susitiko akis į akį pažadėjo siekti glaudesnių ryšių.

Viršūnių susitikimas Rusijos Tolimųjų Rytų Vladivostoko mieste buvo surengtas abiem šalims ieškant būdų atsverti JAV įtaką. Kim Jong Un su Washingtonu yra aklavietėje dėl Šiaurės Korėjos branduolinės programos, o V. Putinas nori padaryti Maskvą svarbia žaidėja dar viename pasaulyje „karštajame taške“.

Pokalbis truko beveik dvi valandas – ilgiau nei tikėtasi. Kim Jong Un padėkojo V. Putinui už „labai gerą“ susitikimą. Pasak V. Putino, derybos buvo „gana detalios“, bet nė vienas lyderis daug nekalbėjo apie jų turinį.

„Mes kalbėjome apie mūsų santykių istoriją bei apie šiandieną, taip pat dvišalių santykių plėtrą“, sakė V. Putinas. Prieš tai jis ir Kim Jong Un pa-

reiškė, kad diskutuos ir apie ginčytiną Pchenjano branduolinę programą. Rusija, kuri yra Šiaurės Korėjos kaimynė, suinteresuota branduoliniu nusiginklavimu pusiasalyje. Maskva yra už tai, kad Pchenjanui būtų sušvelnintos sankcijos, jei šis nusileis dėl savo branduolinės programos.

Tai buvo pirmosios tiesioginės Šiaurės Korėjos lyderio derybos su kitos valstybės vadovu po vasarį Hanojuje surengto jo nesėkmingo viršūnių susitikimo su JAV prezidentu Donald Trump. Tas susitikimas nutrūko nepasiekus jokio susitarimo dėl Šiaurės Korėjos branduolinio arsenalo.

Rusija pastaraisiais metais Šiaurės Korėjai suteikė maždaug 22,3 mln. eurų vertės pagalbą maistu, nurodo Kremlius.

Praėjusiais metais prasidėjus diplomatiniam procesui dėl Pchenjano branduolinės programos, V. Putinas ne kartą kvietė Kim Jong Un atvykti vizito į Rusiją.

J. Biden sieks dalyvauti prezidento rinkimuose

Washingtonas (ELTA) – Buvęs JAV viceprezidentas Joe Biden sieks tapti demokratų partijos kandidatu 2020 metais vyksiančiuose prezidento rinkimuose.

Su juo demokratų pretendentų į prezidentus jau yra 20. Vadinamieji pirminiai partijos kandidato rinkimai prasidės tik kitais metais.

76-erių J. Biden yra vienas žinomiausių savo partijos kandidatų: 2009–2017 metais jis buvo tuometinio prezidento Barack Obama pavaduotojas.

J. Biden sieks JAV prezidento posto. „Time Magazine“ nuotr.

Rytų Ukrainoje išduodami rusiški pasai

Maskva (ELTA) – Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas pasirašė dekretą, kuris suteikia galimybę Ukrainos separatistinėse rytinėse teritorijose gyvenantiems žmonėms gauti Rusijos pilietybę pagal supaprastintą procedūrą.

Kremliaus tinklalapyje paskelbtas dekretas apima nepripažintose Donecko ir Luhansko respublikose, kurios 2014 metais atsiskyrė nuo Kijevo ir yra valdomos Maskvos remiamų separatistų, nuolatos gyvenančius asmenis.

Remiantis dekretu, tokie asmenys turės teisę prašyti suteikti Rusijos pilietybę pagal supaprastintą procedūrą. Respublikose gyvenantys žmonės turės teisę gauti Rusijos pasą per tris mėnesius nuo prašymo pateikimo.

Šiuo žingsniu neva „siekiama apsaugoti asmens ir piliečio teises ir laisves, ir yra pagrįstas visuotinai

pripažįstamais tarptautinės teisės principais ir normomis“.

Praėjusį sekmadienį Ukraina išsirinko naują prezidentą – komiką Volodymyrą Zelenskį, kuris žadėjo „atnaujinti“ taikos derybas su separatistais.

Ukraina laiko šį įsaką kišimusi į šalies vidaus reikalus ir dėl to jau kreipėsi į JT Saugumo Tarybą.

JAV pasmerkė V. Putino įsaką dėl supaprastinto Rusijos pilietybės suteikimo Luhansko ir Donecko regionų gyventojams.

Vokietijos ir Prancūzijos vyriausybės griežtai sukritikavo lengvatą, kurios bus taikomos išduodant rusiškus pasus piliečiams Rytų Ukrainoje.

Konfliktas Rytų Ukrainoje kilo po to, kai 2014 metais Maskva aneksavo Ukrainos Krymo pusiasalį. Karas pareikalavo apie 13 tūkst. gyvybių.

Į Estiją atgabenta Prancūzijos karinės technikos

Talinas (ELTA) – Į Tapos karinę bazę Estijoje atgabenta pirmoji Prancūzijos ginkluotųjų pajėgų kontingento technika ir amunicija, praneša tinklalapis ERR. Gegužės mėnesį prancūzai pakeis Estijoje dislokuotą NATO kovinės grupės Belgijos ginkluotųjų pajėgų kontingentą.

Pasak Prancūzijos ginkluotųjų pajėgų atstovo, kelionė į Estiją geležinkelio truko dvi savaites. „Mes čia, kad galėtume treniruotis su savo draugais ir kolegomis iš Estijos, Di-

džiosios Britanijos ir Belgijos, tobulintume mūsų dalinio igūdžius ir stiprintume Estijos saugumą“, – pareiškė majoras.

Į Tapą atgabenta 80 Prancūzijos karinės technikos vienetų, tarp jų – penki tankai „Leclerc“, 16 pėstininkų kovos mašinų VBCI, taip pat įvairios taktinės transporto priemonės ir sunvežimiai.

Prancūzijos kariškiai bus Estijoje iki metų pabaigos, juos pakeis kontingentas iš Danijos.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Likti Memphyje Joną kviečia net virtuvės šefas

Lietuvos krepšinio rinktinės atstovai ap-
lankė Joną Valančiūną. Tačiau susita-
rimus dėl vidurio puolėjo žaidimo Lie-
tuvos rinktinėje gali sujaukti permainos
Memphio klube.

Lietuvos krepšinio federacijos
(LKF)generalinis sekretorius
Mindaugas Špokas ir rinktinės
delegacijos vadovas Žydrūnas Vilen-
čikas patys savo akimis įsitikino, kad
J. Valančiūno trauma nėra rimta. Nors
dėl čiurnos antrojo laipsnio patempi-
mo J. Valančiūnas praleido paskutines
penkerias NBA reguliariojo čempio-
nato rungtynes, „Grizzlies” krepši-
ninkas greitai vėl galės grįžti į aikštę.

Veržiasi į Lietuvos rinktinę

Vaikščiodami su J. Valančiūnu po
Memphį LKF atstovai netruko įsiti-
kinti, koks populiarus šiame 650 tūkst.
gyventojų mieste yra 26 metų uteniškis,
atkeliavęs į „Grizzlies” vasario pra-
džioje po mainų su Toronto „Raptors”.

„Kur tik eini, žmonės prašo jo pa-
rašo, nuotraukos, sako: „Jonai, lik, tu
mums reikalingas.’ Buvome užsukę
vakarienės, priėjo pats restorano šefas:
‘Jonai, kaip tau mūsų maistas? Geras?
Tai lik čia!’” – pasakojo M. Špokas.

Jis ir Ž. Vilenčikas vyko į Memp-
hį, kad susitiktų su „Grizzlies” vado-
vais ir aptartų J. Valančiūno žaidimą
Kinijoje vykšančiame pasaulio čem-
pionate, kuriam Lietuvos rinktinė pra-
dės ruoštis liepos viduryje. Dėl vidurio
puolėjo noro atstovauti rinktinėi jokių
klausimų nebuvo ir tai M. Špokas iš-
girdo dar kartą kalbėdamas su J. Va-
lančiūnu akis į akį. „Jonas pasiruošęs
žaisti LKF”, – sakė Lietuvos krepšinio
federacijos generalinis sekretorius.

Pokyčiai išderino susitarimus

Didelės permainos įvyko klube
lietuviams dar viešint Memphyje.
„Grizzlies” generalinis vadybininkas
Chris Wallace pranešė, kad ir kitą se-
zoną komandai vadovaus J. B. Bic-
kerstaff, kurį J. Valančiūnas vadino
fantastišku treneriu. Tačiau netrukus
sprendimas buvo pakeistas – 40-metis
J. B. Bickerstaff atleistas, o pats Ch.
Wallace pažemintas – iš klubo vadovo
paverstas skautu. Tai kiek sutrikdė Lie-

J. Valančiūnas patvirtino, kad norėtų likti
„Grizzlies” klube.

tuvos rinktinės atstovus, nes naujas tre-
neris gali daug ką keisti.

Kita vertus, dabar klubo vadovų
požiūris į J. Valančiūną ir jo užimtumą
Lietuvos rinktinėje yra teigiamas.
„Klubas iškart pasakė, kad rinktinėi
teikia pirmenybę, jie yra numatę fizi-
nio rengimo trenerius, – kalbėjo M.
Špokas. – Kiek teko kalbėtis su ‘Grizz-
lies’ vadovais, jie labai patenkinti Jonu
ir nori klubą lipdyti aplink jį. Juokavo,
kad net išvaizda panašus į grizlį.”

Ir pats J. Valančiūnas patvirtino,
kad norėtų likti klube, į kurį atvykęs
rinko po 19,9 taško ir atkovojo po 10,7 ka-
muolio per rungtynes. Tuo pačiu Jonas
leido suprasti, kad norėtų ilgalaikių iš-
pareigojimų – tam reikalinga kokių
trejų-ketverių metų solidi sutartis. To-
dėl dabar kamuolys yra klubo vadovų
rankose. Jei jie pasiūlytų ilgalaikę su-
tartį, ji įsigaliotų nuo 2020 metų ir ilgam
pririštų prie savęs 213 cm ūgio Lietuvos
rinktinės lyderį. Jei tokios sutarties ne-
bus, J. Valančiūnas šią vasarą turi tei-
sę nutraukti dar metus galiojančią su-
tartį (ir 17,6 mln. dolerių atlygį kitam se-
zonui), kad išbandytų savo vertę laisvų
žaidėjų rinkoje šią vasarą dairydama-
sis ilgalaikio pasiūlymo iš kitų klubų.
Štai čia ir slypi dar vienas pavojus. „Jei
jis lieka Memphyje, jokių problemų
neturėsime. Bet jei ne, ir jei tektų da-
lyvauti laisvų žaidėjų rinkoje, ji prasi-
dėtų tik nuo liepos vidurio, – nerimavo
M. Špokas. – Jonas ir pats sako, kad ne-
norėtų kitų rūpesčių ruošdamasis pa-
saulio čempionatui. Aš tikiuosi, kad vis-
kas bus gerai. Dabar svarbiausia, kad
jis pats norižaisti rinktinėje ir kad ne-
trukus bus visiškai sveikas.”

I. Brazdeikis norėtų vilkėti Lietuvos rinktinės marškinėlius

Lietuvos krepšinio federacija (LKF) iš
Igno Brazdeikio išgirdo tai, ką norėjo.
Dabar lieka sekti jo bandymus prasi-
mušti į NBA ir spręsti Lietuvos piliety-
bės klausimus.

I. Brazdeikis senokai domina Ar-
vydą Sabonį ir jo vadovaujamą
LKF. Kaune gimęs, bet ketverių
metų paskui tėvus į kitą Atlanto pusę
nukeliavęs ir ten užaugęs puolėjas at-
stovavo Kanados jaunimo rinktinėi, o
šiomet su trenksmu debiutavo JAV
studentų lygoje (NCAA). Tačiau iki šiol
LKF nebuvo bendravusi su I. Brazdei-
kiu ir nebuvo garantuota dėl jo noro
siekti pilietybės ir žaisti Lietuvos
rinktinėje.

Pokalbis „Skype” atsakė į svar-
biausius klausimus, – įsitikinęs su I.
Brazdeikiu bendravęs LKF generalinis
sekretorius Mindaugas Špokas. „Svar-
biausia, kad jis patvirtino, jog nori gau-
ti Lietuvos pilietybę, nes čia yra gimęs
ir augęs iki ketverių metų. Pakalbėjo-
me – jis puikiai supranta lietuviškai,
– sakė M. Špokas.

Iš pradžių pokalbis vyko lietuviš-
kai, paskui M. Špokas pasiūlė I. Braz-
deikiui šnekėti angliškai, o pats liko
prie gimtosios kalbos. M. Špokui su-
sidarė išpūdis, kad krepšininkas kar-
tais ieško kokio lietuviško žodžio, bet
panasiai būdavo ir su Lietuvos rinkti-
nės žaidėjais Artūru Karnišovu ar Da-
riumi Songaila, kai šie grįždavo namo
po studijų NCAA ir kalbėdavo lietu-
viškai su akcentu. „Man jis šiaip pa-
sirodė panašus į Darių Songailą. Dėl iš-
vaizdos ir net dėl to, kad gumą kram-
to, – I. Brazdeikį su ilgamečiu Lietuvos
rinktinės ir NBA puolėju palygino M.
Špokas. – Be to, labai ambicingas.”

Lauks referendumo rezultato

Nors I. Brazdeikis patvirtino savo
norą žaisti Lietuvos rinktinėje, tai neį-
vyks šiais metais. Pirmiausia jam rei-
kia gauti Lietuvos pilietybę. Krepšinio
federacija nusiteikusi palaukti, kaip
pasisuks referendumas gegužės 12 die-
nā dėl Lietuvos pilietybės išsaugojimo.
Tiesa, teigiami referendumo rezultatai
dar nereikštų tiesaus kelio atgauti
Lietuvos pilietybę I. Brazdeikiui –
nors referendume bus sprendžiamas
klausimas dėl galimybės Lietuvos pi-
liečiams, kurie išvyko į Vakarų Euro-
pos šalis, JAV ir Kanadą, išsaugoti ir
Lietuvos pilietybę, referendumui pa-

teiktas klausimas yra ne apie piliety-
bės įgijimą ar atkūrimą, o apie jau tei-
sėtai įgytos išsaugojimą.

„Bet kuriuo atveju, ar referendu-
mo rezultatai bus palankūs, ar ne, fe-
deracija yra pasirengusi tarpininkau-
ti, kad jis gautų lietuvišką pasą, – sakė
M. Špokas. – Juk jis ne šiaip tolimos ei-
lės lietuvis. Jo tėvai – tikri lietuviai, jis
pats gimė Kaune, o mūsų federacijoje
dirba jo giminaitė – Lina Brazdeikytė
(1997 metų Europos čempionė). Be to,
jis pats didelis patriotas – labai aiškiai
pasakė, kad nori žaisti už Lietuvą.”

I. Brazdeikis išreiškė tvirtą savo norą žaisti
Lietuvos rinktinėje, tačiau pirmiausia jam rei-
kia gauti Lietuvos pilietybę.

Nors I. Brazdeikis augo Kanadoje,
dabar keliaudamas po Jungtines Vals-
tijas ir lankydamasis NCAA finalo
ketveto kovose, M. Špokas įsitikino,
kad vieną ryškiausių šio sezono NCAA
žaidėjų iš University of Michigan visi
vadina lietuviu. „Tai Lietuvoje jį kar-
tais pavadina kanadiečiu. Tačiau ten
visi jį žino kaip lietuvi, nes jo gimimo
vieta yra Lietuva, jis pats save laiko lie-
tuvu, – sakė M. Špokas. – Jis žaidė už
Kanados rinktinę, nes norėjo kažkur
save realizuoti ir pasirodyti, taip jis pa-
teko į rimtų universitetų radarus. Jis
buvo vienas Kanados jaunimo (iki 16 ir
iki 17 metų) rinktininių lyderių.”

Šiomet tikslas – NBA

Su LKF tardamasi dėl ateities I.
Brazdeikis turi rimtų planų šiai vasa-
rai. Po 14,8 taško per pirmąjį NCAA se-
zoną University of Michigan koman-
doje rinkęs 20-metis jau paskelbė vie-
šai, kad bandys laimėti NBA naujokų
biržoje.

Puolėjas planuoja pasirodyti NBA
klubų peržiūrose ir turi didelių ambi-
cijų patekti į elitinę pasaulio krepšinio
lygą jau šiomet, nors NBA specialistų
nuomonės išsiskiria – vieni mato 201
cm ūgio puolėją naujokų biržos ant-
rajame rate, kiti 60-ies žaidėjų reitin-
gą sudaro be jo. Bet kuriuo atveju, I.
Brazdeikis planuoja pasirodymus NBA
vasaros lygos varžybose ir stengsis iš
visų jėgų brautis pirmyn.

„Pirmiausia mes turime išspręsti jo
pilietybės klausimą, o antra – šią vasa-
rą jis nori susitelkti į bandymus patek-
ti į NBA. Bus įdomu stebėti, nes jį tik dar
labiau užveda tai, kad ne visi tiki jo šan-
sais patekti į NBA, – pasakojo M. Špokas.
– Jo ambicijos – didelės. Ir mums būtų
smagu matyti ketvirtą lietuvių NBA.”

Šuolininkė į tolį J. Petrokaitė iškovojo pergalę JAV

„Crimson Tide Invite” lengvosios atle-
tikos varžybose JAV lietuviė Jogailė
Petrokaitė laimėjo šuolių į tolį rungtį,
nušokusi 6 m 13 cm. Jai tai buvo pirmos
varžybos stadione nuo 2017 metų lie-
pos mėnesio.

Leon Johnson NSU Invite” var-
žybose Miglė Muraškaitė ie-
ties metime buvo antra (43 m
60 cm), 100 m barjeriniame bėgime – aš-
tunta (15,17 sek.), šuoliuose į tolį – 13-
a (5 m 15 cm), o 200 m bėgime – 19-a
(26,49 sek.). Rūta Okulič-Kazarinaite 400
m barjeriniame bėgime buvo penkta
(1.05,48).

JAV lietuviė Jogailė Petrokaitė laimėjo šuolių į tolį rungtį.

Prasminga gyvenimo patirtis gula į knygas

Kaip ir daugelis jaunų tautiečių, Aurelija (sėdi pirmoje eilėje antra iš d.) ir Vytas (antroje eilėje pirmas iš d.) Lietuvių studentų tautinių šokių grupės nariai.

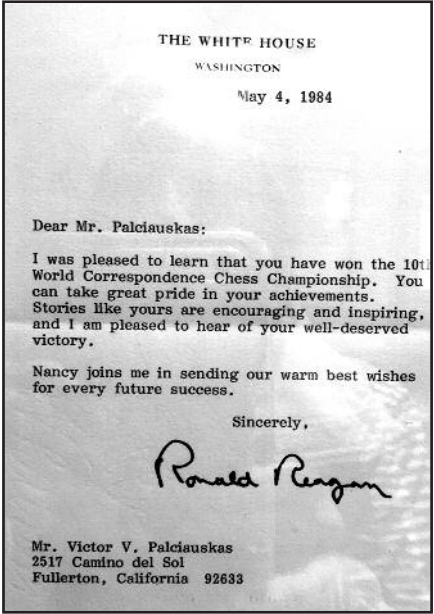
Atkelta iš 3 psl.

Pasakiau, kad jeigu gerai seksis ir laimėsiu visus turnyrus iš eilės, tai užtruks maždaug 12 metų. Aurelija sušuko: „Dvylika metų!? Aš tuo metu jau būsiu mirusi!“

Man malonu paskelbti, kad 1984 metais, kai laimėjau Pasaulio čempiono titulą, Aurelija tebebuvo gyva. Ji ir dabar yra gyva ir patenkinta, kad tuomet nutariau siekti Pasaulio korespondencinių šachmatų čempiono titulo.

Už mano pasiekimus Amerikos šachmatų federacija (USCF) 1993 metais mane išrinko į USA Chess Hall of Fame.

Papasakokite, kaip vykdavo ne vienerius metus besitęsiantys korespondencinių (susirašinėjant) šachmatų turnyrai? Juk apie jūsų žaidimą, ypač jo pabaigoje, nemažai rašė amerikiečių ir JAV lietuvių spauda.

JAV prezidento Ronald Reagan sveikini-mas V. Palčiauskui.

Vytas (pačiame viršuje trečias iš k. juodais marškinėliais) ir Aurelija (pirmoje eilėje penkta iš k.) Lietuvoje, Dubingiuose 2006 metais vykusiame senjorų teniso turnyre pasiekė puikių rezultatų.

nu tą dieną, kaip suskambo telefonas mūsų naujuose namuose Californijoje. Vytas atsako ir aš matau, kad jis taip nedaug kalba, tik klausosi.

Paskui jis padėjo telefono ragelį ir paaiškino, kad skambino Tarptautinės šachmatų federacijos prezidentas ir pasveikino laimėjus X Pasaulio šachmatų čempionatą. Vytas pasakė: „Aš nežinau, ką daryti. Ar man šokti, ar atsisototi ant galvos iš džiaugsmo!“ Aš pamenu, kad tuomet irgi apsidžiaugiau.

Taip ir praėjo 12-kos metų kelionė, pasibaigusi 1984 metais, ir svarbiausia – aš nenumiriau ir nesijaučiau sena!

Kaip judu susipažinote, suradote vienas kitą?

Susipažinome būdami studentai Urbanoje, University of Illinois. Man tuo metu buvo 17 metų, jis – ketveriais vyresnis. Universitete dalyvavome Lietuvių studentų organizacijos veikloje. Po trejų metų aš išvažiavau studijuoti medicinos į Indiana University School of Medicine. Dar po ketverių metų, 1969, kai aš baigiau medicinos mokslus, o Vytas įgijo teorinės fizikos daktaro laipsnį University of Illinois, mes susituokėme. Bet mūsų dar laukė sunkus išsiskyrimo laikas. Aš vienerius metus atlikau medicinos internatūrą Presbyterian ligoninėje Čikagoje, o Vytas pradėjo profesoriaus darbą Urbanoje, University of Illinois. Mes beveik nesimatėme iki tol, kol aš, praėjus vieneriems metams, atvykau į Urbaną atlikti patologijos rezidentūros Carle Foundation Hospital. Gyvenimas tapo daug linksmesnis, kai pradėjau dirbti University of Illinois studentų klinikoje.

Mūsų su Vytu pomėgiai visada sutapo: aktyviai sportavome, mėgome keliones pėsčiomis („hiking“), slidinėjimą, tenisą – šioje sporto šakoje pasiekėme nemažai laimėjimų. Be to, abu visuomet mėgome keliauti po pasaulį.

Aurelija, prieš kurį laiką išleidote knygą. Papasakokite, kaip tapote rašytoja?

Aš senai norėjau rašyti, bet nežinojau, kaip pradėti. Prieš trejus metus užsirašiau į memuarų rašymo kursą. Kursų instruktorė buvo rašytoja iš Anglijos, bet ilgai gyvenusi Californijoje. Lankydamas kursus, aš sugalvojau, kad norėčiau rašyti ne savo pačios prisiminimus, bet papasakoti apie tėvelių pasitraukimą iš Lietuvos.

Kai aš buvau jauna ir mūsų šeima gyveno Čikagoje, mano tėvai, o dažniau motina, pasakojo apie tai, kaip jiedu su tėveliu bėgo iš Lietuvos. Neseniai aš susiradau savo prieš 30 metų darytus užrašus, kuriuose užrašiau tuos tėvų pasakojimus, ir nutariau išleisti knygą, kol ta mūsų šeimos istorija neišsityrė iš mano atminties. Kadangi turėjau užrašiusi tik nedidelę dalį, tik fragmentus tų savo tėvų prisiminimų, sumaniau tuos pasakojimus surašyti kaip romaną.

Iš tų prisiminimų aš sukūriau pasakojimą apie tris jaunuolius (du brolius – Bronių ir Stasį bei Broniaus žmoną Michaliną) ir jų pasitraukimą iš Lietuvos. Istorijos pasakotoja yra Michalina. Jie pradėjo savo pavojingą kelionę iš Telšių 1944-ųjų spalio 9 dieną. Šešias dienas keliaudami tarp dviejų besibaigiančio Antrojo pasaulinio karo frontų, jie tapo daugelio tragiškų įvykių liudininkais. Jaunuoliai matė, kaip vienas traukinys buvo subombarduotas ir daugelis juo važiavusių žmonių žuvo. Po to jie pėsti ėjo 10–15 mylių, kol pasiekė fronto liniją su ten

esančiais šimtais vokiečių armijos kareivių. Patyrusi alkį, neveltį, trijulę pagaliau pateko į traukinį, kuriuo važiudami iš Kaliningrado, spalio 14 dieną pasiekė Vieną. Austrijos sostinės priemiestyje Storkerau jie gyveno keturis mėnesius. Kai prasidėjo miesto bombardavimas, jie slapta pateko į traukinį, kuris važiavo į Miuncheną (Kempteną). Paskutinėje knygos dalyje trumpai pasakojama apie DP stovyklą Kemptene.

Mano knyga, „The Scattered Autumn Leaves“, yra simboliškas pasakojimas, nes mano motina, pradėjusi kelionę iš Lietuvos, jau laukėsi manęs – buvo jau keturias savaites nėščia. Praėjus aštuoniems mėnesiams, jų kelionė baigėsi. Aš gimiau praėjus dviem dienoms po karo, 1945 metų gegužės 9 dieną. Taigi, aš taip pat „dalyvavau“ šiame bėgime kartu su Michalina. Knygos pavadinimą „The Scattered Autumn Leaves“ įkvėpė mano motinos mėgstamas posakis. Ji mėgo sakyti, kad mes esame kaip rudens lapai, vėjo pučiami per visą pasaulį.

Knygos pabaigoje aprašiau savo pačios jausmą, kurį patyriau, kai 1991 metais kartu su tėveliu aplankiau Lietuvą. Telšiuose pamačiau tą namą, kurį senelis pastatė. Iš to namo išvyko du broliai ir Michalina, kai paklausę patarimo, nusprendė trauktis iš Lietuvos. Man atrodo, kad aš jaučiau, kad tuo metu tame name buvo ir mano dvasia.

(„The Scattered Autumn Leaves“ autorė Aurelia Gincauskas, išleista 2017, galima nusipirkti internetinėje parduotuvelyje amazon.com – Red.)

Kokia bus antroji jūsų knyga?

Tai bus grožinis romanas apie meilę, kuriame paliečiau labai skaudžią Afganistano, Irako karo veteranų temą. Daugeliui iš karo grįžusiųjų tenka sunki dalia – kovoti su potrauminiu stresu ir užklupusia tamsia depresija. Dažniausiai veteranų psichoterapeutai, siekdami padėti savo pacientams, pri-rašo psichotropinių vaistų. Šie vaistai taip paveikia ligonių psichiką, kad daugelis jų savo gyvenimą baigia savižudybe. Statistika rodo, kad JAV per dieną nusižudo 22 karo veteranai. Kodėl ta statistika nebuvo tokia baisi po Antrojo pasaulinio ir Vietnamo karų, bet tapo tokia tik dabar, maždaug prieš 15 metų? Maždaug tuo metu jauniems veteranams buvo pradėta skirti naujai sukurtų psichotropinių vaistų, tokių, kokių anksčiau dar nebuvo. Ar tai sutapimas?

Savo knygoje pasakojau apie jauną merginą gydytoją. Ji pamilsta menininką, kuris piešia savo paveikslą – medį. Mergina nežino, kad jos mylimasis yra buvęs baisaus Irako karo dalyvis. Tą ji sužino atsitiktinai, kai susipažįsta su moterimi, kuri klausia patarimo, kaip ji galėtų savo sūnų išgelbėti nuo savižudybės. Gydytoja, žiūrėdama į kenčiančios motinos akis, pamato, kad tos akys yra tokios pat, kaip ir jos mylimojo. Aš nežinau, ar mano herojus mirs, ar tai merginai pavyks jam padėti. Jau žinau, koks bus knygos pavadinimas – „Woodpecker Tree“. Tą pavadinimą sugalvojau, kai kartą lipdama į kalną, esantį netoli mūsų namų, sustojau prie didelio negyvo medžio. Pro tą medį praeidavau kasdien, jame nuolat kala geniai. Jis miręs, tačiau paukščiai iki šiol jame randa maisto. Tą dieną man toptelėjo mintis, kad tas medis yra tarsi daugiaprasmis simbolis mano romanui.

Dėkoju už pokalbį, linkiu judviem sėkmės, tęsiant savo suplanuotus darbus.

Pasaulio lietuvija: visus mus vienija atmintis

Atkelta iš 1 psl.

„Pasaulio lietuvija: tarp istorinio liudijimo ir atradimo“ – tokia buvo profesorius E. Aleksandravičiaus pranešimo tema. Kaip visada labai įdomiai ir išraiškingai kalbėjęs Lietuvos išeivijos instituto vadovas pateikė įdomios statistikos apie emigraciją, kalbėjo apie lietuviškumo pažinimo kaitą, jau ne pirmą kartą kėlė klausimą, kodėl šiuolaikinėse mokyklų programose neskiriamas pakankamas dėmesys išeivijai, nors, pasak jo, dar 1936 metais išleistoje Antano Šapokos „Lietuvos istorijoje“ šiai temai skirta apie 15–17 procentų visos medžiagos.

Profesorius E. Aleksandravičius pasigenda diasporos istorijos mokykliniuose vadovėliuose.

Apie Argentinos lietuvių gyvenimą pasakojo Ž. Lukošūtė (d.) ir A. D. Espelet.

D. Kuizininė įdomiai kalbėjo apie egzilio literatūrą.

„Esu įsitikinęs, kad mus visus vienija atmintis, tai, kas mes esame, iš kur esame kilę. Dažnai sakoma, kad mus vienija kalba, bet juk labiau atokiuose kraštuose kalbą išsaugoti beveik nėra vilties, nors lietuviška tapatybė išlieka ir kokioje nors Lotynų

Amerikos šalyje užkalbintas žmogus, niekada nešnekėjęs lietuviškai, pasakys tau ‘I’m Lithuanian’“, – teigė profesorius.

Jis priminė, kad atkūrus nepriklausomybę Lietuvą jau paliko apie 600 tūkstančių lietuvių, o 1918–1940 metais tas skaičius siekė vos 80–100 tūkstančių, ir nemažą dalį sudarė lietuviai, grįžę į tėvynę iš Amerikos ar kitų šalių, čia nusivylę, neradę ko ieškojo ir vėl išvykę. Ir vien ekonominės padėties kaltinti nereikėtų – pasak profesoriaus, 1925–1928 metais ta ekonominė šalies padėtis tikrai buvo blogesnė nei kokiais 1996-aisiais.

Jaunimui trūksta žinių apie diasporą

1935 metais Kaune įvyko vienintelis prieš Antrąjį pasaulinį karą Pasaulio lietuvių kongresas, sutraukęs daug dalyvių iš įvairių kraštų – jau tada brendė idėja kurti globalią lietuvių organizaciją, kuri galėjo atsirasti ne tuščioje vietoje, nes jau nuo 1932 m. veikė Draugija užsienio lietuviams remti, vadovaujama teisininko Rapolo Skipičio. Emigrantų keliai tada vedė į JAV, Kanadą ir Pietų Ameriką (Argentina, Braziliją, Urugvajų), o 1929 m. kilusi pasaulinė ekonominė krizė pablogino šios kartos emigrantų gyvenimo sąlygas, todėl Lietuvos visuomenininkai ir nutarė rūpintis išeiviais.

Ši draugija siekė sukurti bendrą visų pasaulio lietuvių organizaciją, remti lietuvių mokyklas užsienyje, siųsti joms mokytojus, steigti bibliotekas, remti lietuvišką spaudą. Draugijos iniciatyva 1935 m. rugpjūčio 11–17 d. Kaune ir vyko minėtas Pasaulio lietuvių kongresas.

Profesorius įsitikinimu, jaunimui būtina daugiau žinoti, kaip gyveno diaspora nuo seniausių laikų. Pasak jo, žodis „emigrantas“ dažnai vartojamas netinkamai, tiesiog brukamas Lietuvos televizijose. „Jei išvažiuoju dirbti ir užsidirbti į kitą šalį – tai aš jau emigrantas? Ar Jonas Valančiūnas, žaidžiantis dabar krepšinį Amerikos NBA lygoje – emigrantas?“, – klausė jis auditorijos ir pridūrė, kad padėties nereikia dramatinizuoti, būtina įsigilinti ir įvertinti visas aplinkybes.

Egzilio literatūros įvairovė

Profesorė D. Kuizininė savo pranešime „Egzilio literatūra: tarp istorinio liudijimo ir atradimo“ teigė, kad po 2000-ųjų metų išleista apie 60 grožinės literatūros knygų, kurių autoriai yra emigravę lietuviai. Ji atkreipė dėmesį, kad kasmet dėl geriausios lietuviškos knygos varžosi po kelis emigrantų kūrinius, o 2018 metų knyga pripažintas Kanadoje gyvenančio rašytojo Antano Šileikos romanas „Basakojis bingo pranešėjas“.

D. Kuizininė nemažai kalbėjo ir apie kitus įvairiose pasaulio šalyse gyvenančius lietuvių rašytojus bei jų kūrybą, pabrėžė Rūtos Šepetys romano „Tarp pilkų debesų“ svarbą užsienio šalių skaitytojams susipažįstant su skaudžiu Lietuvos istorijos laikotarpiu. Ji analizavo ir Dalios Staponkutės kūrybą, kalbėjo apie Valdo Papievio romanus, nepamiršo ir Julijos Šukys knygų „Epistolofilija“ bei naujausios „Siberian exile“. Pranešimo pabaigoje ji parodė keletą skaidrių su dailininko bei gydytojo Audriaus Plioplio sukurtais paveikslais iš „Siberia Souls“ ciklo bei juos paaiškino.

Konferencija sulaukė didelio susidomėjimo.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Kodėl krepšinis tapo populiarius Lietuvoje?

A. Antanaitis, pristatydamas parodą apie Lietuvos ir JAV draugystės šimtmetį, pabrėžė ne tik tai, kad Lietuva Europos kontekste išsiskiria kaip labai proamerikietiška šalis, bet ir tai, kad ir ten gyvenantys lietuviai daug prisidėjo prie Amerikos kultūrinio gyvenimo ir jį praturtino. Jis parodė labai laukiamo režisierės Giedrės Žičkytės dokumentinio filmo apie Simą Kudirką „Šuolis“ anonsą ir sakė, kad vienoje iš parodų prie jo priėjo Lietuvoje tarnaujantis NATO kareivis iš JAV ir tiesiog atsiprašė dėl tos istorijos.

tą šalį beveik visiškai nežinodama, kas manęs ten laukia, tik žinojau, kad turėsiu mokytį lietuvių kalbos, nors esu ne lituanistė, o istorikė. Ir iš karto patekau į lietuvišką šeimą, turėjau apsivilkti tautinį kostiumą, šokti tautinius šokius. Vietos lietuviai labai manęs prašė atvežti bulvių tarkavimo mašinėlę, tad vietoj 7 kilogramų savo rūbų vežiau šį krovinį ir juos labai nudžiuginau – cepelinus jie jau žinojo ir virdavo, bet didelei šeimai rankomis būdavo sunku sutarkuoti daug bulvių“, – prisiminė savanorė.

Tų patirčių būta daug ir labai įdomių, ir, pasak Žiedūnės, argentiniečiai nenustodavo jos stebinti. Tandillo Lie-

Paroda apie Lietuvos ir JAV draugystės 100-metį jau apkeliavo visą Lietuvą.

„Gal ne visi žino, kad ir krepšinis Lietuvoje, kuris čia toks populiarius ir kartais pavadinamas antrąja religija atsirado būtent JAV lietuvių dėka, nes anksčiau čia jis buvo beveik nežinomas ir jau minėtame Pirmajame pasaulio lietuvių kongrese 1935 metais lietuviai pirmąkart pamatė, kaip gražiai ši žaidimą čia žaidė iš Amerikos į kongresą atvykę lietuviai. Jau 1937 metais Lietuva tapo Europos krepšinio čempionato nugalėtoja ir šis sportas išliko labai populiarius iki šiol“, – priminė A. Antanaitis.

Argentinos lietuvių bendruomenės patirtys

Konferencijoje iš Argentinos į Lietuvą atvykusi A. D. Espelet pasakojo, kad ji čia lankosi gavusi stipendiją ir norėdama išmokti lietuvių kalbos, nes jos prosenelės buvo lietuvis, atvykęs į Argentiną dar 1930 metais ir čia vedęs argentinietę. Lietuviškai apie savo šeimos istoriją pasakojusi mergina pripažino, kad labai norėjo aplankyti Lietuvą, nes už 13 tūkstančių kilometrų esančioje Argentinoje daug žmonių ieško savo šaknų, stengiasi aplankyti savo protėvių šalis.

2017 ir 2018 metais šioje šalyje kaip savanorė lankėsi ir dirbo istorikė Ž. Lukošūtė, kuri taip pat pasidalino savo išspūdžiais apie Tandillo mieste, turinčiame maždaug 120 tūkstančių gyventojų veikiančią Lietuvių Bendruomenę. „Taip jau atsitiko, kad važiauvau į

tuvių Bendruomenė dar gana jauna, ir daugelis jos narių turi po kelias tapatybes, nes dažnai abu seneliai ir senelės yra kilę iš skirtingų kaštų. Ž. Lukošūtė ne kartą stebino faktas, kad iš tų kelių tapatybių kažkaip nugalėdavo būtent lietuviškoji ir ji būdavo svarbiausia.

Didelį išpūdį jai paliko apsilankymas Emigracijos muziejuje, kurį labai norėjo aplankyti, nes rašė magistro darbą būtent apie lietuvičius Argentinoje. Ir kai tarp daugybės eksponatų iš įvairiausių šalių pamatė ir lietuvišką pasą, lietuvis sakė susigraudinusi iki ašarų.

Marijampolės savivaldybės atstovė Danguolė Micutienė kalbėjo apie tai, kaip išeivijos atstovai praturtina savo gimtąjį kraštą, ji užsiminė apie iš dailininkės Magdalenos Birutės Stankūnienės gautas neįkainojamas dovanas, kalbėjo apie iš Marijampolės kilusią pasaulinio garso solistę Violetą Urmaną, kuri nuolat grįžta į gimtinę ir nudžiugina savo pasirodymais. Ji kvietė pasaulyje išsibarsčiusius marijampoliečius gegužės 31-ąją atvykti į Pasaulio marijampoliečių sambūrį, informavo, ką vietos valdžia daro, skatindama kurti vieningą Pasaulio marijampoliečių bendruomenę, jau turinčią savo puslapį socialiniame „Facebook“ tinkle.

Renginio dalyviai diskutavo pertraukėlių metu, apžiūrėjo ne tik minėtą parodą apie Lietuvos ir JAV draugystės šimtmetį, bet ir bibliotekoje tebeveikiančią garsaus lietuvių fotografo Algimanto Kezio nuotraukų parodą „Išeivių portretai“.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

Darius Bliznikas MD SC
Ear, Nose and Throat • Allergy

7110 West 127th st. Ste 210 708-586-2212
Palos Heights IL 60463 www.palosent.com

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
Libertyville: 847-984-2500
www.illinoispain.com

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS–CHIRURGIJA–AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5706 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
963 N. 129th Infantry Dr. #110
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. SIMONA ŽILIŪTĖ
Dantų gydytoja
nuo š. m. rugpjūčio 1 d. perėmė
dr. Petreikytės kabinetą. Laukiami ir
seni, ir nauji pacientai.
9055 S. Roberts Road,
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJASKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. DAIVA BIDVA
Dantų gydytoja
950 York rd. #110
Hinsdale, IL 60521
Tel. 708-485-2828

SKELBIMAI
773-585-9500

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

REMKIME DRAUGO FONDĄ
Nuo 1992 metų Draugo fon-
das padeda išlaikyti mūsų lie-
tuvišką, katalikišką „Draugo“
laikraštį. Prisiminkite Draugo
fondą savo testamente. Kele-
tas stambesnių palikimų už-
tikrins „Draugo“ laikraščio gy-
vavimą daugelį metų!
www.draugofondas.org

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2019 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2019 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com
tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

Nekilnojamas turtas

Įmonių ir komercinė teisė

Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje

Atstovavimas teismuose

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika
Teisininkas
(312) 938-4909
asiudika@boodlaw.com

Audra P. Karalius
Advokatė
(312) 219-8540
akaralius@boodlaw.com

A. Rimas Domanskis
Advokatas
(312) 540-1075
domanskis@boodlaw.com

Dainius R. Dumbrys
Advokatas
(312) 938-4905
ddumbrys@boodlaw.com

One North Franklin,
Suite 1200
Chicago, IL 60606
Fax: (312) 540 1162
www.boodlaw.com

REAL ESTATE

FIRST RATE
REAL ESTATE

4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

Patirtis – daugiau nei 35-eri metai

SIŪLO DARBĄ

„Gintaro“ vasarvieteį Union Pier, Michigan reikalingas energingas vyras arba pora prižiūrėti vasarvietės aplinką. Darbas truktų nuo dabar iki lapkričio vidurio. Su apgyvendinimu. Kreipkitės: tel. **269-469-3298**

Reikalinga prižiūrėtoja pagyvenusiam vyrui. Darbas – negrįžtant į namus. **312-805-4851**

Moteriai, gyvenančiai Wisconsin valstijoje, reikia nuolatinės priežiūros. Siūlomas darbas su apgyvendinimu. Turėsite savo atskirą kambarį. Reikės nuvežti pas daktarus, gaminti maistą ir padėti kur reikia. Skambinti tel. 262-658-4622 (Donna).

ADVOKATAI

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

PERKA

BRANGIAI PERKU GINTARO DIRBINIUS IR GINTARO GRYNUOLIUS.
tel. 708-603-5494

ĮVAIRŪS

Gražus, mielas ir draugiškas šuniukas ieško gerų namų Chicagos apylinkėje.
tel. 516-851-4786
email: remezav@oldwestbury.edu

SKELBIMAI

773-585-9500

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekvieną dėžę nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

SAUGUMO IR GREIČIO GARANTUOJAMA

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0399

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užsaga
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 630-594-5622

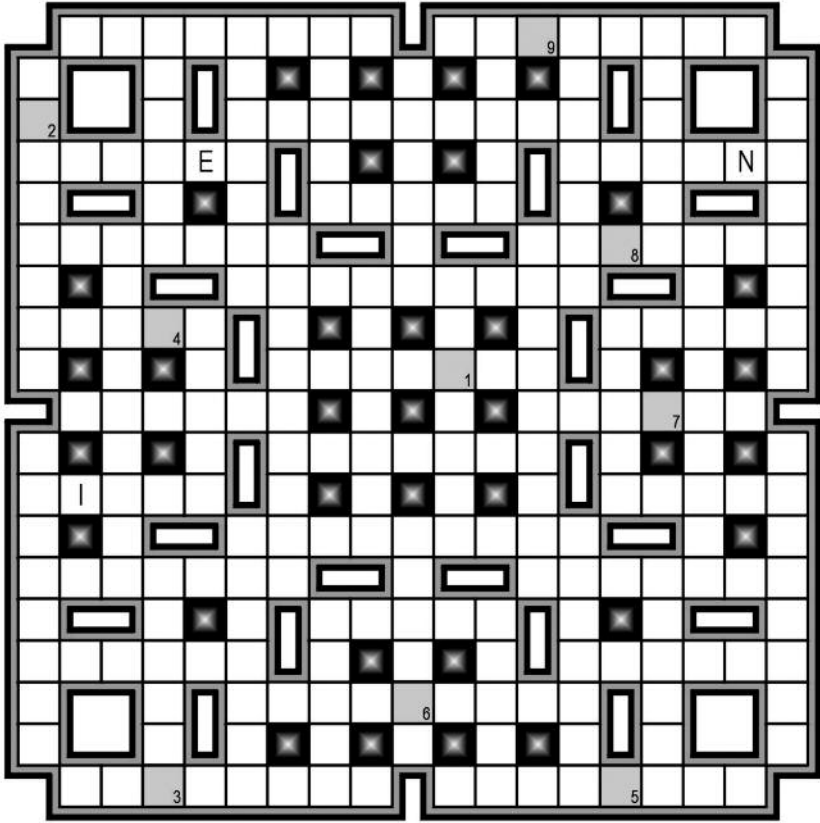
Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rollwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Surašymas Nr. 95
Surašykite į brėžinį duotus žodžius.
Pažymėtuose langeliuose perskaitysite užduoties atsakymą.
Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:
„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589
arba el. paštu – skelbimai@draugas.org ir **faksu: 773-585-8284.**

1 2 3 4 5 6 7 8 9

5 raidės:
ARENA – DIENA – ĖJIKĖ – ĮGULA – IKRAI – ĮMONĖ – IŠSYK – JUDVI – JURTA – MAKSI – MAŽAI – ŽYDAI.

6 raidės:
DULKĖS – FREKEN – IŠARDA – JERUBĖ – NYKUMA – OZONAS – RAUMUO – ŪDRENA – UNITAI – VEIKLA – VOVERĖ – ŽVARBA.

7 raidės:
IŠNAŠOS – KATERIS – LATĖNAS – MISŪRIS – RAMSTIS – SINUSAS – SIUVĖJA – SKĖRIAI – TITANAI – TRINTIS – VARGŠAS – VIKARAS.

8 raidės:
AKISTATA – EGOISTAS – EUFORIJA – ĮŽAMBINĖ – KVAPSNIS – LYDĖTOJA – ODISĖJAS – PĖDARIŠĖ.

9 raidės:
INDIVIDAS – LAPSOSTIS – MARIONETĖ – NAUJAGIMĖ – RAŽYMASIS – SENKAIMIS – SENTĖVIAI – VIŠINSKIS.

**Paremkite DRAUGAS FOUNDATION apsipirkdami **

I ŽINGSNIS.
SUSIEKITE SAVO amazon.com PASKYRĄ SU **DRAUGAS FOUNDATION** PELNO NESIEKIANČIA ORGANIZACIJA.

Prisijunkite per **smile.amazon.com** ir paieškoje suveskite **DRAUGAS FOUNDATION.** Šį veiksmą pakanka atlikti tik vieną kartą!

II ŽINGSNIS.
PAKEISKITE VISAS ŽYMELES (bookmarks) IŠ amazon.com Į **smile.amazon.com**

KASKART apsipirkdami Amazon internetinėje parduotuvėje įsitikinkite, kad jungiantės per **smile.amazon.com,** o ne www.amazon.com

Jums jungiantis ir apsiperkant per www.amazon.com, Jūsų parama **DRAUGO NEPASIEKS.**

Jeigu jau apsipirkote AMAZON internetinėje parduotuvėje jungdamiesi per **smile.amazon.com,** ir kaip paramos gavėją nurodėte **DRAUGAS FOUNDATION,** perkant kitus kartus, Jūsų parama jau automatiškai pasieks mus.

DRAUGAS
Nuosirdžiai dėkojame už Jūsų paramą!

TIKSLAS – AMERIKA

Atkelta iš 7 pls.

Lietuviški kurortai JAV

Imigravę į JAV XIX–XX a. sandūroje, daugelis lietuvių įsikūrė didmiesčiuose prie gamyklų arba miesteliuose prie anglių šachtų. Dipukai taip pat dažniausiai kėlėsi gyventi į tuos miestus ir rajonus, kur jau gyveno daug pirmosios bangos lietuvių.

Tačiau užsidirbus pinigų, lietuviams atsirado galimybė poilsiauti, vasaroms vasarvietėje palikti žmoną su vaikais (tuo metu dažnoje JAV šeimoje dirbdavo tik vyras).

Kaip anksčiau susiformavo lietuvių rajonai, taip pokariu susiformavo lietuvių kurortai (Beverly Shores, IN; St. Pete Beach, FL; Kennebunkport, ME, JAV; Wasaga Beach, ON, Kanadoje;), nes lietuviai kaip gyvendavo, taip ir poilsiaudavo kartu.

Paprastai „lietuviški kurortai“ savo aplinka primena Palangą, turi smėlėtą paplūdimį ar kopas.

Kurortuose atsirado lietuviškų vietų – poilsinių, paminklų. Dirbo ar dirba lietuviai kunigai, nors naujų išpūdingų lietuviškų bažnyčių lietuviai savo kurortuose ir nebestatė – mišios aukojamos bendrose bažnyčiose arba nusipirktuose pastatuose.

Bėgant metams, išėję į pensiją dalis ten poilsiaudavusių lietuvių į „lietuviškus kurortus“ persikėlė su višam.

Daugiau informacijos

Augustinas Žemaitis ir Aistė Žemaitienė – ekspedicijos „Tikslas – Amerika 2018“ dalyviai. Ekspedicijos metu sudaromas interaktyvus internetinis lietuviško paveldo JAV žemėlapis <http://www.tikslasamerika.lt> ir pildoma lietuviško paveldo užsienyje enciklopedija <http://www.gabaleliai.lt>. Šis projektas – LR Vyriausybės kanceliarijos „Šimtmečio iniciatyvų“ konkurso laimėtojas.

ČLKL čempione vėl tapo „Lituanica“

„Lituanicos“ krepšininkai ČLKL čempionais tapo antrus metus iš eilės.

Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) 16-ojo sezono nugalėtojais tapo „Lituanicos“ krepšininkai. Balandžio 13 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte vykusiose lemiamose finalinėse rungtynėse jie rezultatu 80:61 įveikė „Juodkrantės“ komandą ir apgynė pernai iškovotą ČLKL čempionų vardą.

Bronziniai apdovanojimai pasipuošė keturiskart ČLKL čempione buvusi „Radviliškio“ komanda, kuri kovoje dėl trečiosios vietos rezultatu 88:68 nugalėjo 2017 m. ČLKL čempionus tapusius „MB Global-Švyturys“ krepšininkus.

Visi Meilutės artimieji ir draugai kviečiami į prisiminimų popietę

AŲA Dr. Meilutės Biskienės „Gyvenimo mozaika“

Algimanto Kezio nuotr.

Kiekvienas žmogus – tai vaikščiojantis stebuklas

Programa: **2019 m. gegužės 19 d.**
– Prisiminimai 12:30 – 2 val. p. p. (po šv. Mišių)
– Skaidrės
– Muzika
– Vaišės

Galerija „Siela“
14911 East 127th St., Lemont, IL

Daugiau informacijos el. paštu indrele623@gmail.com arba tel. 312-927-6293

Brangi dovana „Draugo“ laikraščiu

Pianistės R. B. Apeikytės pomirtinis palikimas

Pomirtiniai testamentiniai palikimai lietuviškam laikraščiu yra labai svarbus gyvybės šaltinis. Kiekvieno vajas laiškuose „Draugo“ skaitytojai prašomi sudarant testamentus dalį palikimo skirti Draugo fondui ar tiesiog „Draugui“. Testamentus sudaryti JAV yra būtina, ypač vienišioms bei vyresnio amžiaus žmonėms.

Raimonda Apeikytė

2018 metais „Draugo“ laikraštis neteko brangios rėmėjos – pas Viešpatį iškeliavo Amerikos lietuviams gerai žinoma pianistė Raimonda Bernadeta Apeikytė. Skaudi žinia greitai pasklido tarp lietuvių kultūrininkų. Skaudi ji buvo ir „Draugui“ – velionė buvo ne tik puiki menininkė, bet ir nuoširdi laikraščio skaitytoja ir bendradarbė.

Raimonda Bernadeta Apeikytė gimė 1946 m. rugsėjo 30 d. Vokietijoje, Memmingeno lietuvių tremtinių stovykloje. Kai pabėgėlių stovyklos buvo likviduojamos, 1947 m. Apeikių šeima emigravo į JAV ir apsigyveno Čikagoje, kur Raimonda pradėjo lankyti mokyklą ir pianino klasę. Vidurinę mokyklą 1964 m. ji baigė Los Angeles, CA. Iki 1968 m. mokėsi Immaculate Heart College ir lankė prof. J. Ringgoldo fortepijono klasę. Gabi pianistė jaunųjų menininkų konkursuose (1964–1967) laimėdavo pirmąsias premijas. 1970 m. magistro laipsniu baigė California State University Northridge, pianisto A. Ruiz klasę ir vienerius metus šiame universitete mokė muzikos. Nuo 1970 m. dirbo administracinį darbą P. Californijos Medicinos mokykloje, bet muzikavimo neapleido – koncertuodavo didesniuose JAV miestuose, Kanadoje, Venesueloje, Brazilijoje, Argentinoje, Urugvajuje bei Lietuvoje. Ji yra surengusi 12 koncertų su kitais solistais ar pianistais, 11 koncertų su simfoniniu orkestru bei 400 mažesnių koncertų.

1966 ir 1971 m. akompanavo lietuvių dainų šventėse Čikagoje. 1973 ir 1974 m. kaip akompaniatorė dalyvavo trupės *Opera Buffet* pastatymuose. Raimonda neatsisakydavo koncertuoti lietuvių organizacijų rengiamose meno programose bei latvių, estų, italų ir amerikiečių renginiuose. Ji ypač daug koncertavo su Los Angeles, CA, vyrų kvartetu, buvo neatskiriama ansamblio dalis. Yra sukūrusi keletą dainų ir pjesių fortepijonui.

„Draugas“ šiai menininkei visada buvo dėmesingas. Laikraštis tam tikra prasme tapo jos kūrybinio kelio metraščiu. Matyt, todėl atsidėkodama menininkė prisiminė „Draugą“ savo testamente, paskirdama laikraščiu 53 069 dol. Iš tokio bendradarbiavimo gėmė nepakartojami dalykai – kūrėja išamžino kaip laikraščio rėmėja, tuo pačiu ji reikšmingai pratęsė laikraščio

gyvavimą. Redakcija, laikraščio bendradarbiai ir skaitytojai dėkingi šiai taurios sielos menininkei ir minės ją su pagarba daugelį metų, o laikraščio puslapiai apie tai liudys ilgus amžius.

Muzikė Raimonda Apeikytė visada gyveno lietuviybės rūpesčiais. Apie lietuviybę ji galvojo ir rašydama testamentą – nemažą savo turtą ji rūpestingai paskirstė Amerikos lietuvių organizacijoms, neišskirdama ir Lietuvos. Nors nežinojo, kada ateis jos paskutinioji valanda, surašiusi testamentą, ji išmintingai tam pasiruošė iš anksto. Kiekvieno mūsų gyvenimo veiksmas paliečia kokią nors stygą, kuri virpės ir amžinybėje.

„Draugo“ laikraščio leidyba tęsiasi jau 110 metų ir tęsis tol, kol bus tokių susipratusių lietuvių kaip muzikė Raimonda Apeikytė.

Į kapus nenusinėsi, – sako populiarius priežodis. Tai žino kiekvienas, nors nežino, kada ta „kapų diena“ ateis. Jos niekas nelaukia. Kartais ta diena ateina visai nelauktai. Tada lieka žmogaus turtas, santaupos. Lieka kam? Dažniausiai lieka artimiesiems, kurie tą palikimą ne visada naudoja taip, kaip velionis norėjo. Jiems taisyklių ar nuostatų nesurašysi. O be testamento ir be artimųjų tas turtas lieka „ant gatvės“ ir atitenka valdžios įstaigai.

Kiekvieno susipratusio lietuivio garbės reikalas palaikyti lietuviybę ir paremti lietuvių besirūpinančią instituciją. Tokių institucijų yra nemažai. Tarp jų – ir „Draugo“ laikraštis, kuris yra nepralenkiamas lietuviybės šaltinis užsienyje. „Draugas“ dabar ir ateityje tarnaus mūsų krikščioniškam, tautiniam, kultūriniam, organizaciniam išlikimui. Išliks „Draugas“, lietuviams išliksime ir mes.

Jei bent 1,000 dol. palikimo paskirsite Draugo fondui, Jūsų vardas liks ne tik granito paminkle, bet ir „Draugo“ laikraščio rėmėjų sąrašė, kuris ilgus amžius liudys Jūsų meilę lietuviškam žodžiui.

Draugo fondo inf.

Po koncerto (iš k.): Andrius Kuprevičius, Raimonda Apeikytė ir Stasys Baras. „Draugo“ archyvo nuotraukos

A † A
ROMAS ŠLEŽAS

Mirė 2019 m. balandžio 15 d., savo namuose, globojamas šeimos, Boston, MA, sulaukęs 80 metų amžiaus.

Gimė 1938 m. gruodžio 31 d., Klaipėdoje kpt. Albino ir Onos (Vanagaitytės) Šležų šeimoje.

Nuliūdę liko: žmona Birutė Vaičjurgytė Šležienė; duktė Danutė Burns; sūnus Andrius su žmona Egle; sūnus Saulius; vaikai-čiai Katie, Ed, Vicky, ir Livvy Burns, Sofija ir Amelija Šležaitės, Madison ir Zachary Slezas; pusseserė Marytė Kavaliauskaitė Murphy su vyru Fred; pusbrolis Algis Šležas su žmona Jadvyga; kiti giminės JAV ir Lietuvoje.

Hitleriui užėmus Klaipėdos Kraštą, su šeima persikėlė į Kauną. 1944 m. Antrojo pasaulinio karo metu pasitraukė į Vokietiją, gyveno Kassel-Mattenberg DP stovykloje ir kitur. 1949 m. su tėvais ir broliu a. a. Tautvydu atvyko į Bostoną.

Igijo bakalauro laipsnį iš istorijos Tufts College ir magistro laipsnį iš kinematografijos Boston University. Kūrė premijomis įvertintus dokumentinius filmus savo Fisher-Slezas studijoje, vėliau dirbo „Blackside“ prodiuserinėje bendrovėje, prisidėdamas prie garsios ir taip pat premijuotos TV serijos „Eyes on the Prize“ kūrimo.

Nuo jaunystės buvo aktyvus lietuviškame gyvenime: skautavo, buvo Santaros Šviesos federacijoje narys, teikė techninę pagalbą renginiams, organizavo spektaklius, sukūrė kelis filmus lietuviška tematika. 2012 m. su pussesere atspausdino naują laidą senelio Jono Vanagaičio „Kovos keliais“ – apie Mažosios Lietuvos istoriją ir Klaipėdos krašto atgavimą. 2019 m. jam buvo įteiktas Pagėgių krašto garbės piliečio apdovanojimas.

Velionis bus pašarvotas pirmadienį, balandžio 29 d., nuo 4 val. p. p. iki 8 val. v. Casper laidojimo namuose (187 Dorchester St., Boston, MA. Ekumeninės pamaldos įvyks antradienį, balandžio 30 d., 10 val. r. Šv. Petro bažnyčioje Bostone. Po atsisveikinimo Forest Hills kapinių koplyčioje velionio palaikai bus sudeginti.

Vietoje gėlių prašome aukoti Neringos stovyklai: Camp Neringa, 147 Neringa Rd., Brattleboro VT 05301.

Nuliūdusi šeima

A † A
MARIA R. DARAS (RONKAITIS)

Mirė š. m. kovo 2 d., sulaukusi 93 metų. Gyveno Willow Springs, IL, anksčiau Čikagoje (Brighton Parke).

Nuliūdę liko: sūnus Edward Daras, duktė Audrey Daras, daug sūnėnų ir dukterėčių.

A. a. Maria buvo a. a. Juozo Ronkaičio, a. a. Jadvygos Sinkus (a. a. Henrikas) ir a. a. Birutės (a. a. Leonas) Vyniautas sesuo.

Atsisveikinimas bus gegužės 3 d., penktadienį, nuo 9 val. r. iki 10:45 val. r. Zarzycki Manor laidojimo namuose, 8999 S. Archer Avenue, Willow Springs, IL. Maldos bus kalbamos koplyčioje 10:45 val. ryto.

Iš laidojimo namų velionės palaikai bus atlydėti į St. Patricia bažnyčią, 9050 S. 86th Ave, Hickory Hills, IL, kurioje 11:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime, šv. Mišiose ir laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Zarzycki Manor Chapels, tel. 708-839-8999, www.ZarzyckiManorChapels.com

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

*Jis statė šeimos namus
ne iš rąstų ar plytų,
o iš meilės.*

T. Lukas Laniauskas SJ

A † A
ALGIMANTAS K. LANDSBERGIS

Mūsų brangus Teti paliko mus ir pradėjo naują gyvenimą Dievo prieglobstyje 2018 m. balandžio 20 d. Minėdami jo mirties metines, prašome prisiminti jį ir mus maldose. Metinių šv. Mišios bus atnašaujamos Lietuvių katalikų misijoje Washingtone balandžio 28 d. 12 val. p. p. Prisimename jį su meile ir ilgesiu.

Liūdinti šeima

Nuoširdžiausiai užjaučiame Beverly shores Lietuvių klubo pirmininkę Rūtą Sidabras, palydėjus mylimą mamytę, A. A. JUOZAPĄ KAIRIENĘ, į amžiną poilsį. Telydi tave stiprybė sunkią netekties valandą.

Mes liūdime kartu.

LUMA moterys

draugas.org/mirties

Lietuvos universitetų moterų asociacija (LUMA) nuoširdžiai atsiprašo psichologės Aušros Tauginas, kad skelbimuose apie seminarą „Šeimos ir individualus gerbūvis: gyvenimas pagal vertybes“ (kovo 30 d. ir balandžio 4 d.) ji buvo pristatoma kaip Taugininė.

Remkime Draugo fondą
www.draugofondas.org

„DRAUGO“

prenumeratoriai
gali skaityti

„Draugą“ internete be
jokio papildomo mokesčio.
Pageidaujantys turėtų parašyti
apie tai administracijai:

administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Žymenį

„Geriausios laidojimo paslaugos“

Southtown suteikė

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Jaunimo centro metinis narių susirinkimas** vyks balandžio 28 d. Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Registracija – 1 val. p. p., suvažiavimo pradžia – 1:30 val. p. p. Bus perskaitytas metinis Jaunimo centro veiklos pranešimas, aptarti atlikti centro atnaujinimo darbai, vyks rinkimai į tarybą ir Revizijos komisiją. Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti. Aš ir tu, abu kartu, mes galime!

■ **Jaunimo centre balandžio 28 d. 5 val. p. p.** vyks R. Kudzmanaitės filmo „Aš priglaudžiau prie žemės širdį“ peržiūra. Atvykite.

■ **Balandžio 30 d., antradienį, 7 val. v.** Baltijos jėzuitų plėtos projekto taryba kviečia visus į susitikimą su Kauno jėzuitų gimnazijos mokinių robotikos komanda Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL). Gimnazistų komanda „Phoenix“ – daugkartiniai Lietuvos čempionai – pasidalins žiniomis apie robotiką ir įspūdžiais iš tarptautinių varžybų Detroite. Nemokamas renginys skirtas

tas jaunimui ir visiems, kas domisi robotų projektavimu bei pritaikymu. Daugiau informacijos tel.: 630-243-6234 arba el. paštu: lithjesuit@hotmail.com.

■ **Grand Rapids, MI Lietuvių Bendruomenė** kviečia kartu atšvęsti „Baltijos kranto“ li-tuanistinės mokyklos 10-metį. Šventė vyks gegužės 4 d., šeštadienį, nuo 3 val. p. p. iki 5 val. p. p. Mokiniai atliks trumpą programėlę, bus vaišės. Kviečiame visus!

■ **Gegužės 4 d., šeštadienį, 4 val. p. p.** visi kviečiami į „Grandies“ koncertą „Duktė viena namie liko“, skirtą ansamblio veiklos 60-mečiui. Koncertas vyks Carl Sandburg. H. S. Auditorium, 13300 S. La Grange Rd., Orland Park, IL 60462.

■ **Gegužės 5 d., sekmadienį, 10 val. r. (po šv. Mišių)** Cicero Šv. Antano parapijos kavos kambaryje vyks JAV Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės metinis narių susirinkimas. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Sekmadienis, gegužės 5 d., 1:00 v.p.p.
Pasaulio lietuvių centras, R. Riškus salė

ŠEIMOS ŠVENTĖ

Dovana vaikams – SPEKTAKLIS

KAKĖ MAKE

ĮĖJIMAS NEMOKAMAS

Pasirodymo idėjos autorė ir režisierė **Sandra Gutaravičienė**.
Vaidina MLM mokiniai, tėveliai ir mokytojai.

Linksmybės, žaidimai, siurprizai ir vaikučiams, ir tėveliams

Telefonas pasiteiravimui: 630-257-8787 • 14911 127th Street, Lemont, IL 60439

CALIFORNIA LITHUANIAN CREDIT UNION

2 YR IRA 2.75%
3 YR IRA 3.00%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
www.clcu.org

NCUA

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prienamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@midwaylegal.com

www.draugas.org

ERUDITO LICĖJUS

**Tarptautinė
lietuvių kultūros
vasaros stovykla Kaune**

– **Pažintiniai kultūriniai užsiėmimai**
– **Išvykstamosios kelionės**
– **Intensyvi lietuvių kalbos praktika**
– **Laukiame 10-16 metų amžiaus dalyvių**

liepos 22 - rugpjūčio 4 d.

Daugiau informacijos: erudito.lt

CHICAGO MOTHERS FOUNDATION
5-IŲ METŲ VEIKLOS JUBILIEJINIS

PARAMOS - LABDAROS KONCERTAS

5000 mylių

Koncerto svečiai:
2018 metų Lietuvos atstovė Eurovizijai
Ieva Zasimauskaitė, pianistas
Donatas Kelmelis.
Dainų autorius ir atlikėjas
Rimantas Pažemeckas, pianistas
Karolis Šuopys.

Gegužės 18 d. 19 val.
galerija „Siela“
14911 E 127th St., Lemont, IL 60439

Organizatoriai vakaro svečius vaišins užkandėlimais bei vyno taure.
Bilietus galėsite įsigyti nuo kovo 10 d., Kavinė „Rūta“ arba atsiskaitant PayPal: mothersunionfoundation@gmail.com
Rekomenduojame prieš atsiskaitant paypal susisiekti su mumis: mothersunionfoundation@gmail.com arba telefonais 1(847) 6681731, 1(630) 2079816.
Auka \$45.

Generalinis rėmėjas **HMD**
Rėmėjas **GRAND DUKE'S**
Oficialus renginio globėjas **CONSULATE GENERAL OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA IN CHICAGO**

Renginys skirtas paremti sergančius vaikus.

Pasidalinkite nuomone
facebook
www.facebook.com/draugolaikrastis